

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Nieporęt

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Rafał Odachowski

mgr inż. Lidia Wrońska

Lidia Wrońska

WROCLAW maj 2023
(aktualizacja lipiec 2023)

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2. Opis metod pracy.....	3
1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	3
2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany SUIKZP	4
2.1 Charakterystyka środowiska	4
2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego	15
2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu.....	23
3. Analiza ustaleń projektu zmiany studium i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	23
3.1. Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy	24
3.2. Ustalenia w zakresie rozwoju układu komunikacyjnego	26
3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej	27
3.4. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.....	29
3.5. Ustalenia w zakresie obsługi produktów naftowych	30
3.6. Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	30
4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko .	32
4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne elementy środowiska	32
4.2. Oddziaływanie zmiany studium poza obszarem opracowania	37
4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	37
4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	38
4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko	41
5. Metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium	43
6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	44
7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	44
8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami.....	44
9. Streszczenie.....	45
10. Spis literatury.....	47

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Organ opracowujący projekt Studium jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51, ust. 1) oraz przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji Studium i zapewnienia w nim udział społeczeństwa (art. 54, ust 1 i 2). Art. 50 zobowiązuje do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko także w przypadku wprowadzania zmian do już przyjętego dokumentu.

Opracowanie zmiany Studium zostało zainicjowane uchwałą nr 0007.266.2020 Rady Gminy Nieporęt z dnia 20 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nieporęt.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu Studium na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Studium.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Wykorzystano opracowania poruszające problematykę ochrony środowiska, materiały kartograficzne, a także przeprowadzono wizję terenu.

Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu obecnego funkcjonowania środowiska obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń projektu Studium.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie opisywanego dokumentu spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie analizowanego dokumentu.

Ocenę następstw realizacji ustaleń projektowanego dokumentu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. W celu ułatwienia oceny i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenów na środowisko wykorzystano analizę macierzową.

Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Legionowie.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania. Głównym celem projektu studium jest zapewnienie podstaw

formalno-prawnych i merytorycznych do przygotowania realizacji inwestycji powodujących skutki przestrzenne w obszarze gminy. Realizacja celów przestrzennej polityki odbywa się za pośrednictwem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Obszar opracowania obejmuje całą gminę Nieporęt.

W projekcie Studium wskazuje się tereny przeznaczone pod rozwój różnorodnych funkcji, a także obszarów związanych z obsługą komunikacyjną i infrastrukturalną.

Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska, w tym zasobów wodnych oraz terenów leśnych.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska oraz tendencje zmian przy braku realizacji zmiany SUIKZP

2.1 Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Gmina Nieporęt jest gminą wiejską, leżącą w powiecie legionowskim, w środkowej części województwa mazowieckiego, w obrębie aglomeracji warszawskiej, na północ od m.st. Warszawa (odległość od centrum Nieporętu do centrum stolicy wynosi ok. 30 km). Gmina składa się z 15 sołectw.

Gmina Nieporęt graniczy:

- od północy z gminą miejsko-wiejską Serock,
- od zachodu z gminami wiejskimi Wieliszew i Jabłonna oraz miastem Legionowo - siedzibą powiatu,
- od wschodu z gminą miejsko-wiejską Radzymin oraz gminą miejską Marki,
- od południa z miastem stołecznym Warszawa.

Gmina Nieporęt zajmuje powierzchnię 9 606 ha, z czego powierzchnia użytków rolnych zajmuje 32 % (w tym ponad 51 % stanowią grunty orne), a powierzchnia lasów 43 %.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego (Kondracki, 2009) obszar gminy położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31) w podprowincji Niziny Środkowopolskie (318). Na niższym szczeblu podziału regionalnego kraju jest to makroregion Nizina Środkowomazowiecka (318.7) z mezoregionem Kotliny Warszawskiej (318.73).

Obszar opracowania obejmuje całą gminę Nieporęt w jej granicach administracyjnych.

Rzeźba terenu

Nizina Środkowomazowiecka, w obrębie której znajduje się przedmiotowy obszar, jest najniżej położoną częścią nizin mazowiecko - podlaskich, w której zbiegają się duże doliny dorzecza środkowej Wisły: Bug, Narew i Bzura. Wysokości bezwzględne mieszczą się w granicach od 60 do 140 m, a formy terenu powstały głównie w skutek procesów fluwialnych, denudacyjnych i eolicznych. W krajobrazie dominują głównie równiny denudacyjne i tarasy rzeczne, urozmaicone występowaniem wydym. W środkowej części Niziny Środkowomazowieckiej, obejmującej również omawiany obszar, występują co najmniej dwie serie łąk warwowych. Gleby są tutaj przeważnie brunatne wylugowane, ale w dolinach występują różnego rodzaju mady.

Największy wpływ na obecną rzeźbę terenu miała działalność erozyjna i akumulacyjna wód płynących w okresie ostatniego zlodowacenia plejstoceńskiego i w holocenie. Doprowadziła ona do powstania kolejnych, coraz to niżej położonych tarasów rzecznych z charakterystycznymi dla nich formami rzeźby terenu (dolinek przepływu wód rzecznych i towarzyszących im wałów międzykorytowych). Duże znaczenie dla ukształtowania rzeźby terenu miała również działalność budująca wiatru, w wyniku której ukształtowały się terasy wydymowe z bogatym zespołem różnych

form eolicznych (m.in., wzgórz, pagórków i wałów wydmy otoczonych polami drobnych wydmy i pokrywami piasków eolicznych). Istotną rolę w końcowej fazie formowania się rzeźby terenu miała akumulacja organogeniczna, prowadząca do wypełnienia i wyrównania rozległych obniżen i mniejszych zagłębien cienkimi pokładami torfów i namułków organicznych. Efektem tej działalności są dwa charakterystyczne typy krajobrazu: tarasów zalewowych (den dolinnych), przeważnie łąkowo-rolnych, z licznymi starorzeczami oraz nadzalewowych, wydmy w większości zalesionych. Generalnie jest to obszar o nieznacznie urozmaiconej powierzchni terenu. Jedynymi wyniesieniami są plejstoceńskie lub holoceńskie wydmy, osiągające kilkanaście metrów wysokości.

Charakterystyka geologiczna

Gmina Nieporęt położona jest na południowo - zachodnim skraju platformy wschodnio - europejskiej, która zbudowana jest ze starych skał prekambryjskich, powstałych co najmniej 550 lat temu, występujących na głębokości około 3 km. Na utworach prekambryjskich spoczywają skały powstałe w erze paleozoicznej i mezozoicznej. Największą miąższość mają osady jury, składające się głównie z piaskowców oraz iłowców i mułowców oraz leżące ponad nimi piaskowcowe, mułowcowe i margliste utwory kredy. Nad utworami kredy występują osady trzeciorzędowe należące do oligocenu się trzy duże doliny rzeczne: Wisły, Narwi i Bugu, tworząc największy węzeł hydrograficzny kraju.

Największy wpływ na obecną rzeźbę terenu miała działalność erozyjna i akumulacyjna rzek, która zachodziła tu w wielu cyklach i wiązała się z epoką miocenu i pliocenu. Najstarszymi osadami trzeciorzędowymi są zielone kwarcowe mułki i piaski glaukonitowe oligocenu. Są to osady morskie powstałe w strefie przybrzeżnej. W piaskach oligoceńskich występuje zasobny poziom wodonośny stanowiący źródło bardzo dobrej jakości wody dla mieszkańców Warszawy i jej okolic.

Sedymentacja osadów czwartorzędowych na obszarze gminy związana jest z rozwojem zlodowaceń plejstoceńskich. Na obszarze tym występowały lądolody dwóch zlodowaceń: południowopolskiego i środkowopolskiego. Osady czwartorzędu są najmłodszymi utworami obserwowanymi na obszarze gminy Nieporęt. W dolinach Wisły i Narwi w całym profilu osadów plejstoceńskich dominują osady piaszczyste o genezie rzecznej lub wodnolodowcowej, prawie brak jest glin zwałowych. Podrzędnie występują mułki i iły zastoiskowe.

W sąsiedztwie Jeziora Zegrzyńskiego występują złe warunki budowlane, ponieważ znajduje się tutaj obszar gruntów piaszczysto-madowych tarasów niższych. Na pozostałym obszarze, gdzie występują piaski wydmy warunki budowlane są zmienne, przeważnie niedostateczne. Z kolei na obszarze gruntów piaszczysto-żwirowych tarasów wyższych, powyżej 4-6 m, warunki budowlane są dobre i polepszają się w miarę obniżania się zwierciadła wody gruntowej.

Występowanie złóż, obszary i tereny górnicze

Na obszarze gminy Nieporęt udokumentowano 8 złóż surowców mineralnych, w których występują piaski, piaski ze żwirem. Eksploatacja powierzchniowa, prowadzona na terenie gminy, wywołuje szereg zmian w środowisku. Zmianie ulega pokrycie terenu, warunki wodne oraz warunki bytowania roślin i zwierząt. Trwałym przekształceniom ulega rzeźba terenu i krajobraz, a wyrobiska i hałdy poeksploatacyjne wymagają przeprowadzenia szerokiej rekultywacji terenu po zakończeniu wydobywania. Większości złóż eksploatacja została zaniechana.

Tabela 1. Wykaz złóż kopalni na terenie gminy Nieporęt¹

Lp.	Nr rejestru	Nazwa	Opis położenia	Obszar górniczy	Rodzaj złoża	Stan zagospodarowania
1	PC 2773	Choszczówka	Józefów II	brak	Piaski kwarcowe D/P	Eksploatacja zaniechana

¹ opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego MIDAS.

					cegły Wap-piaskowej	
2	KN 6139	Józefów	Józefów	brak	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów
3	KN 6200	Józefów I	Józefów	brak	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów
4	PC 8648	Michałów-Reginów	Michałów-Reginów	brak	Piaski kwarcowe D/P cegły Wap-piaskowej	Złoże skreślone z bilansu zasobów
5	KN 1772	Wieliszew	Brak danych	brak	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane wstępnie
6	PC 2772	Wieliszew	Wieliszew, Michałów-Reginów	Wieliszew – Obszar I i II nr decyzji 4/97 Wojewoda – UW w Warszawie	Piaski kwarcowe D/P cegły Wap-piaskowej	Eksploracja zaniechana
7	PC 9404	Wieliszew I	Wieliszew	Wieliszew I – nr decyzji WŚR-VI-7412/3/2004 Wojewoda Mazowiecki	Piaski kwarcowe D/P cegły Wap-piaskowej	Eksploracja zaniechana
8	KN 1769	Zalew Zegrzyński	Zegrze	brak	Kruszywa naturalne	Eksploracja zaniechana

Ponadto na terenie gminy rozpoznano również niewielkie złoża torfów „Izabelin”, które zostało już udokumentowane w 1958 r. Złoże to zajmuje powierzchnię 256 ha, ale ma tylko kilkadziesiąt centymetrów miąższości. Położone jest we wschodniej części gminy.

Działanie zakładu górniczego i sposób wydobycia złoża wymaga ustanowienia obszaru i terenu górniczego. Definicje obszaru i terenu górniczego zawiera ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Obszar górniczy jest to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Wody powierzchniowe

Gmina leży w obrębie zlewni Wisły. Głównymi elementami hydrograficznymi są Narew i Jezioro Zegrzyńskie – sztuczny zalew przepływowy, do którego uchodzą ciek wodne z terenu gminy. Obszar gminy odwadniany jest przez niewielkie rzeki: Czarną, Beniaminówkę i Rządę oraz Kanały Żerański i Bródnowski. W okolicach Stanisławowa i Izabelina występują tereny podmokłe, drenowane siecią rowów melioracyjnych, zbiorniki wód stojących znajdują się w północnej części gminy, największe to: Parów Karaski i Zapadliska. W południowo-zachodniej i środkowej części gminy występują tereny bezodpływowe związane z tarasem wydmowym.

Największą rzeką jest rzeka Czarna uchodząca do Kanału Żerańskiego w miejscowości Stanisławów Pierwszy. Jej długość wynosi 56,4 km a powierzchnia zlewni 228,5 km². Jest to rzeka o małym spadku i niskich przepływach. W granicach gminy jej koryto jest częściowo obwałowane.

Beniaminówka to rzeka o długości 17 km i powierzchni zlewni 67 km², uchodząca w Nieporęcie do Kanału Żerańskiego. Jest to rzeka uregulowana odwadniająca podmokłą część tarasu nadzalewowego i obniżenie w rejonie Wólki Radzymańskiej. Rzeki Beniaminówka i Czarna w dolnym odcinku są obustronnie obwałowane. Obwałowania tych rzek są obwałowaniami wstecznymi, funkcjonalnie związanymi z poziomem wody utrzymywanym w Jeziorze Zegrzyńskim i Kanale Żerań-Zegrze.

Niewielka północno-wschodnia część gminy odwadniana jest przez obwałowaną rzekę Rządę. Jej koryto pozostaje w zasięgu cofki Jeziora Zegrzyńskiego i ma szerokość od 100 do 500 m.

Przez środek gminy przebiega Kanał Żerański wypływający z Jeziora Zegrzyńskiego. Kanał Żerański przez służę na Żeraniu łączy szlaki żeglugowe Wisły i Narwi.

Kanał Bródnowski dochodzi do Narwi poniżej zaporę w Dębem, odwadnia on południowo-zachodnią część gminy odprowadzając wody opadowe i roztopowe z przyległych terenów. Na skutek rozwoju zabudowy, która zaburzyła stosunki wodne i problemów technicznych pompowni w Warszawie przy ul. Płochcińskiej przestał on prowadzić wodę.

W obrębie gminy na północy znajduje się część Jeziora Zegrzyńskiego. Jest to sztuczne jezioro przepływowe o powierzchni 3300 ha, średniej głębokości 5,7 m. i pojemności 94,3 mln m³, pełni ono funkcję zbiornika wody pitnej dla Warszawy oraz funkcję rekreacyjną i retencyjną. Jezioro od południa i wschodu otoczone jest zaporami bocznymi i rowami opaskowymi, z których woda przepompowywana jest do zalewu. 50% powierzchni całej zlewni bezpośredniej jeziora jest depresją. Jezioro Zegrzyńskie jest głównym źródłem wody pitnej dla Warszawy, służy retencjonowaniu wód Narwi i Bugu oraz celom rekreacyjnym. Wybudowany w latach osiemdziesiątych Wodociąg Północny pobiera w okolicach Wieliszewa wodę z tego zbiornika, by zaopatrzyć w nią znaczną część Warszawy.

Zagrożenie powodziowe występuje na rzece Czarna, rzece Beniaminówka, na wschód od kanału Żerańskiego w miejscowości Nieporęt oraz w całej południowej części Jeziora Zegrzyńskiego. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego w tych miejscach występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

Obszar objęty studium położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły:

- RW20001525992 Struga Jabłonna - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP), Stan chemiczny - stan chemiczny dobry, Stan (ogólny) - brak danych, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona, cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Kampinoski Park Narodowy, Ławice Kiepińskie - rezerwat przyrody, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Dolina Środkowej Wisły - obszar Natura 2000, Kampinowska Dolina Wisły - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny. Dobry stan chemiczny;
- RW2000152674 Kanał Bródnowski Dolny - SCW - sztuczna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP), Stan chemiczny - stan chemiczny dobry, Stan (ogólny) - brak danych, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia

- roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu. Dobry potencjał ekologiczny. Dobry stan chemiczny;
- RW2000102671869 Czarna - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby stan ekologiczny, Stan chemiczny - stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Puszcza Słupecka - rezerwat przyrody, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Białe Błota - obszar Natura 2000, Łęgi Czarnej Strugi - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
 - RW20001026718499 Długa - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby stan ekologiczny, Stan chemiczny - brak danych, Stan (ogólny) - zły stan wód, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Mosty Kalińskie - rezerwat przyrody, Mazowiecki Park Krajobrazowy - park krajobrazowy, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Poligon Rembertów - obszar Natura 2000, Strzebla Błotna w Zielonce - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Dobry stan chemiczny.
 - RW200016267189 Kanał Żerański - SCW - sztuczna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Dolina Środkowej Wisły - obszar Natura 2000. Umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości). Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
 - RW200021267199 Jez. Zegrzyńskie - SZCW - silnie zmieniona część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby potencjał ekologiczny,

stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. TAK – JCWP przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Dzierżeńska Kępa - rezerwat przyrody, Nadbużański Park Krajobrazowy - park krajobrazowy, Nasielsko-Karniewski - obszar chronionego krajobrazu, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Puszcza Biała - obszar Natura 2000, Dolina Dolnego Bugu - obszar Natura 2000, Ostoja Nadbużańska - obszar Natura 2000. Dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności dla migracji ichtiofauny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna, węgorz europejski). Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

- RW2000152671889 Beniaminówka - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu. Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 $\mu\text{S}/\text{cm}$), MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości). Dobry stan chemiczny.

Wody podziemne

Gmina Nieporęt leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 222 – Dolina Środkowej Wisły (jest to zbiornik czwartorzędowy, charakteryzujący się bardzo dobrymi warunkami hydrogeologicznymi) oraz w granicach trzeciorzędowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 A – Subniecka Warszawska. Zbiornik trzeciorzędowy GZWP 215 charakteryzuje się słabą odnawialnością zasobów wody, stąd eksploatacja jest ograniczona. Zbiornik ten w latach 50 i 60-tych był silnie eksploatowany, co spowodowało utworzenie się warszawskiego leja depresyjnego. Obecnie lej ten został ponownie wypełniony.

Główny poziom wodonośny znajduje się w utworach czwartorzędowych. Cechuje go miąższość dochodząca do 40 m, a miejscami nawet do 80 m. Poziom ten zbudowany jest głównie z piasków i żwirów, z lokalnie występującymi przewarstwieniami (max. kilka metrów). Przewarstwienia te mają charakter izolacyjny, brak jest natomiast warstwy izolującej występującej w granicach całego poziomu. Głębokość zwierciadła wody jest na większości terenów mniejsza niż 5 m.

Na terenie Gminy Nieporęt występują wody geotermalne w skałach mezozoicznych. Najkorzystniejsze do wykorzystania w najbliższym czasie do celów przemysłowych wydają się być wody w piaskowcach dolnej jury i dolnej kredy. Zbiornik dolnokredowy występuje na głębokości ok. 750-1000 m p.p.t. Jego miąższość wynosi od 50 do 100 m. Temperatury wód złożowych w stropie

wynoszą ok. 30-35oC. Natomiast zbiornik dolnojurajski, występuje na głębokości 1200-1400 m p.p.t. Jego miąższości dochodzą maksymalnie do 200 m, z tym, że pokłady wodonośnych piasków nie przekraczają 100 m. Temperatury wód złożowych w stropie wynoszą ok. 40oC. Gradient geotermiczny obu tych złóż nie przekracza 2-3oC/ 100m.

Dostępne zasoby energii geotermalnej w obrębie gminy można oszacować jako nieznaczące. Ilości zakumulowanego ciepła przypadającego na jednostkę powierzchni nie przekraczają 300 GJ/m². Zasoby energii w powiązaniu z analizą ekonomiczną dowodzą, że obszar gminy Nieporęt nie jest perspektywiczny pod względem wykorzystania wód geotermalnych (Atlas zasobów energii geotermalnej na Niżu Polski, red. W. Górecki, Towarzystwo Geosynoptyków GEOS, Komitet Badań Naukowych i AGH, Kraków 1995 r.).

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych, zgodnie z planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły - Numer JCWPd – 54 (GW200054), Stan chemiczny – dobry. Stan ilościowy – dobry. Stan JCWPd – dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – niezagrażona. TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne, dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Klimat lokalny

Najbliższa stacja klimatologiczna dla gminy Nieporęt znajduje się w Legionowie. Na podstawie pomiarów i obserwacji wykonywanych na stacji klimatologicznej znajdującej się na terenie Ośrodka Aerologii IMGW w Legionowie, z okresu 20 lat: 1977 – 1996, klimat lokalny można scharakteryzować następująco:

- średnia roczna temperatura wynosi +8,1°C przy rozpiętości średnich wieloletnich miesięcznych od –2,2 °C w styczniu do +18,3°C w lipcu; absolutna różnica temperatur w tym dwudziestolecu wyniosła prawie 68°C;
- średni wieloletni roczny opad wynosi 522 mm, ale w poszczególnych latach waha się od 490 do 660 mm; średnie miesięczne sumy opadów w wieloleciu wahają się od 23,6 mm w lutym do 67,7 mm w czerwcu;
- pokrywa śnieżna utrzymuje się w miesiącach zimowych tylko w około 50% dni, w wieloleciu 1977-1996 średnio przez 59 dni w roku;
- średnie zachmurzenie (N) w skali roku wynosi dla Legionowa 5 – 6 oktantów, czyli pomiędzy 5/8 a 6/8; dni pogodnych jest średnio w ciągu roku 40, pochmurnych 140 a najwięcej o zachmurzeniu pośrednim;
- średnie miesięczne wartości ciśnienia wahają się bardzo nieznacznie dla poszczególnych miesięcy i w różnych latach, oscylując od około 1003 do około 1007 hPa;
- wartość średniej wieloletniej wilgotności względnej powietrza, wyrażonej w procentach, wynosi w skali roku 76 %;
- przeważają wiatry z kierunków zachodnich; średnia prędkość wiatru w okresie roku wynosi 3,5 m/s przy niewielkich wahaniach średniej miesięcznej od około 3 m/s w miesiącach letnich do ponad 4 m/s w miesiącach zimowych.

Warunki klimatu lokalnego mogą być nieco odmienne od klimatu panującego w regionie, zwłaszcza z uwagi na położenie gminy w obrębie aglomeracji warszawskiej oraz kompleksu lasów będącego częścią Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na obszarach leśnych amplitudy temperatur mogą być nieco niższe od wartości średnich, siła wiatrów słabsza, a retencja

wody opadowej większa. Bliskie sąsiedztwo północnych terenów Warszawy może wpływać na podwyższenie stopnia zachmurzenia.

Zróżnicowanie morfologiczne terenu, stosunkowo duża powierzchnia areałów leśnych, jak i gęsta sieć hydrograficzna w dużym stopniu decydują o lokalnym zróżnicowaniu warunków klimatycznych. Na obszarach leśnych amplitudy temperatur mogą być nieco niższe od wartości średnich, siła wiatrów słabsza, a retencja wody opadowej większa.

Gleby

Gmina Nieporęt należy do Wołomińsko-Nowodworskiego Regionu Glebowo-Rolniczego, obejmującego sąsiadujące części Kotliny Warszawskiej i Równiny Wołomińskiej (Barański, Oczóś 1983). Pod względem typologicznym dominują tu gleby brunatne wylugowane, wytworzone w większości z piasków pochodzenia wodnolodowcowego i rzecznoego, które na znacznych obszarach zostały przewiane przez wiatr. Około 35-40% powierzchni wszystkich użytków rolnych stanowią użytki zielone (łąki i pastwiska), występujące przede wszystkim w dolinach i różnego rodzaju obniżeniach, wypełnionych torfami oraz namułami i piaskami torfiastymi.

Warunki glebowe gminy są mało korzystne dla produkcji rolnej - przeważają gleby kompleksów: żytnej słabej i żytnej bardzo słabej. Gleby słabej jakości (klasy V i VI) stanowią 70% ogólnej powierzchni gruntów ornych.

Świat przyrody

Na terenie gminy Nieporęt całkowita powierzchnia lasów stanowi 44% powierzchni gminy. Przeważają bory mieszane i bory na piaskach, ale nie brakuje tu także siedlisk grądu ubogiego i łągów. Gmina Nieporęt położona jest w obrębie dwóch Nadleśnictw: Drewnica (wschodnia część Gminy) i Jabłonna (zachodnia część Gminy). Na terenach obu Nadleśnictw dominuje sosna. W części wschodniej występuje także brzoza i olsza, a w części zachodniej dąb i brzoza. Oprócz pospolitych gatunków rośnie tu brzoza czarna, widłaki, wawrzyniec wilczelyko, bluszcz pospolity, zawilec żółty, chronione gatunki paprotników, przylaszczka pospolita, na podmokłościach borówka bagienna, itp. Licznie reprezentowana jest fauna, m. in. dziki, sarny, lisy, zające, bobry, wiele gatunków ptaków: kukułki, kaczki krzyżówki, zięby, skowronki, wilgi, sikory, gołębie grzywacze, kuropatwy, bażanty oraz podlegające ochronie np. derkacz, bocian czarny, czapla siwa.

Występujące na terenie gminy lasy ochronne są ostoją zwierząt i roślin chronionych, a także pełnią funkcję glebochronną i wodochronną. Lasy nie objęte ochroną to tzw. lasy gospodarcze, których podstawowym zadaniem jest produkcja surowca drzewnego. Lasy ochronne na terenie gminy występują w Nadleśnictwie Jabłonna i Nadleśnictwie Drewnica, a kategorie ochronności obejmują lasy: glebochronne, wodochronne, w miastach i wokół miast. Lasy ochronne na terenie gminy zajmują ok. 522,45 ha, czyli ponad 12% wszystkich gruntów leśnych i zostały oznaczone na załącznikach graficznych do Studium.

Obszar Gminy Nieporęt stanowi istotne zaplecze przyrodnicze dla terenów Warszawy. Przez jej teren przechodzą ważne ciągi przyrodnicze o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym. Ponadto obszar Gminy Nieporęt stanowi istotny element w układzie zasilania i regeneracji powietrza dla obszarów istniejącej zabudowy miejskiej strefy centralnej. Elementy przyrodnicze, stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego na obszarze Gminy, dzięki powiązaniom przyrodniczym z szerszym otoczeniem mają znaczenie nie tylko dla samej Gminy, ale także mają ogromne znaczenie dla zurbanizowanej Warszawy.

Gmina Nieporęt leży na styku dwóch korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym: Podwarszawskiego i Dolnej Narwi, które łączą obszary węzłowe Środkowej Wisły i Doliny Dolnego Bugu. Jest to szeroki korytarz o charakterze leśno - łąkowym, który umożliwia rozprzestrzenianie się gatunków pomiędzy obszarami węzłowymi.

Prawne formy ochrony przyrody

Rezerwat przyrody - Wieliszewskie Łęgi

"Wieliszewskie Łęgi" obejmujący obszar 18,6 ha, powołany na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnych z dnia 25 czerwca 1990 r. (M.P. Nr 31, poz. 248), położony jest częściowo na terenie gminy Nieporęt, częściowo na terenie gminy Wieliszew. Charakteryzuje się dużą zmiennością warunków siedliskowych. Jest jednym z najbogatszych stanowisk storczyków w województwie mazowieckim. Spośród roślin z gatunku narcyzowatych można zobaczyć kruszczyki i listera. Rezerwat ten to także dom i miejsce żeru wielu gatunków ptaków, np. remizów.

W skład rezerwatu wchodzi:

- 1) obszar lasów i gruntów zadrzewionych o powierzchni 12,99 ha, Gmina Wieliszew,
- 2) obszar lasów, terenów zadrzewionych i pastwisk o łącznej powierzchni 5,39 ha, niestanowiący własności państwowej, we wsi Zegrze Południowe, w Gminie Nieporęt,
- 3) rów o powierzchni 0,20 ha, stanowiący własność Państwa, we wsi Zegrze Południowe, w Gminie Nieporęt.

Rezerwat położony jest na obszarze pradoliny Narwi, która została obwałowana zaporami bocznymi Jeziora Zegrzyńskiego. Przed utworzeniem zalewu obszar ten stanowił teren wydumowotorfowiskowy, ulegający czasowemu zalewowi. Część przybrzeżna obszaru nad Narwią użytkowana była łąkowo-pastwiskowo. Miejscowa regulacja rowami odwadniającymi i zabiegi melioracyjne doprowadziły do poprawy warunków ekologicznych tego terenu, co spowodowało przyspieszenie sukcesji roślinności. Granice rezerwatu są czytelne i przebiegają po rowach odwadniających lub zbiorczych.

Obszar omawianego rezerwatu jest zróżnicowany siedliskowo – występują tu łągi, wydmy, jeziorka, polany trawiaste. Teren porośnięty w większości drzewostanem brzoźowym, topolami, olszą, wierzbą, kępami dębu ze stanowiskami storczyka. Występują tu liczne gatunki ptaków, m.in. remizy, kaczki krzyżówki, czapla siwa. Na zbiorniku wodnym na terenie rezerwatu obecnie bytują bobry, ich żeremie zbudowane jest na zbiorniku w głębi lasu.

Rezerwat przyrody - Łęgi Czarnej Strugi

"Łęgi Czarnej Strugi" o powierzchni 39,5 ha, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. (M.P. nr 30 poz. 171), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody Czarnej Strugi, o łącznej powierzchni 38,16 ha. Ochroną objęty jest 80-letni drzewostan, na który składają się wiązy szypułkowe, jesiony i olchy. Obszar rezerwatu charakteryzuje się dużą różnorodnością zbiorowisk leśnych – siedliska olsu jesionowego, bór mieszany wilgotny i las wilgotny. W składzie gatunkowym drzewostanu dominuje olsza czarna, domieszkowo występuje jesion wyniosły, dąb szypułkowy, grab pospolity, osika i brzoza brodawkowata, rzadziej jawor i wiąz szypułkowy.

W runie leśnym występują zioła rzadko spotykane pod Warszawą: wawrzynek wilczelyko i jaskier kosmaty. Rezerwat jest ostoją ptaków, dzików, saren i łośi. Na terenie spotkać można także trzy rzadkie gatunki zwierząt: bobra europejskiego, kumaka nizinnego i traszkę grzebieniastą.

Nazwa rezerwatu pochodzi od nazwy miejscowości, w której się znajduje i wiąże się z występującymi tu siedliskami. Dojazd do rezerwatu jest łatwy, ponieważ w jego bezpośrednim sąsiedztwie, biegnie droga publiczna o asfaltowej nawierzchni Czarna Struga – Radzymin.

Rezerwat przyrody posiada obowiązujący plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi i zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi.

Na terenie opisanego rezerwatu, zlokalizowany jest również obszar – Natura 2000.

Rezerwat przyrody - Puszcza Słupecka

Puszcza Słupecka położona w południowo - wschodniej części Nieporętu, obejmuje swym zasięgiem część lasu państwowego o powierzchni 160,56 ha rozciągającego się po obu stronach rzeki Czarnej. Należy do Leśnictwa Czarna Struga w Nadleśnictwie Drewnica.

Rezerwat Przyrody Puszcza Słupecka został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. (M.P. Nr 31, poz. 248), zajmując powierzchnię 37,74 ha.

Rezerwat jest fragmentem dawnej Puszczy Słupeckiej (Słupnowskiej, Słupieckiej), która rozciągała się pomiędzy Bródnem (dzielnica Warszawy), a Słupnem. Dziś Puszcza znajduje się na terenie leśnictwa Czarna Struga, w nadleśnictwie Drewnica, gmina Nieporęt.

Puszcza Słupecka najprawdopodobniej wchodziła niegdyś w skład dóbr królewskich (tzw. królewszczyzna). W pierwszych latach XX wieku, teren przyszłego rezerwatu porastały lasy, które zostały w niedługim czasie częściowo wycięte. W okresie międzywojennym, kiedy ówczesnym właścicielem tych terenów była rodzina Potockich, założono stawy rybne oraz rozpoczęto wydobycie torfu. Po zakończeniu II wojny światowej zaprzestano eksploatacji torfu, a w miejsce zlikwidowanych stawów rybnych założono plantację wikliny, która jednak została wkrótce zlikwidowana i dziś nie wchodzi ona w skład rezerwatu.

Rezerwat charakteryzuje się bogatą i zróżnicowaną fauną i florą, ze względu na którą najprawdopodobniej zostanie ona objęta częściową ochroną rezerwatową. Ochrona ta miałaby przede wszystkim na celu zachowanie w stanie, jak najmniej zmienionym, licznych zbiorowisk eutroficznych i świeżo-wilgotnych łąk, zbliżonych pod względem gatunku i struktury do tych, które występowały w dawnej Puszczy.

Zbiorowiska roślinne, charakteryzują się przede wszystkim mało zmienionymi przez człowieka siedliskami, dużą różnorodnością krajobrazów roślinnych oraz bogactwem flory.

Dominującymi typami lasu są: łęgi, grądy, bór mieszany. Najliczniejszymi gatunkami drzew są: olsza, brzoza (oba gatunki stanowią 82,6% całego drzewostanu rezerwatu, a ich wiek określany jest na 41-60 lat), sosna, dąb, topola. Ponadto na terenie Puszczy występują również: jesion, osika, wiąz, grab, lipa.

Bardzo bogate gatunkowo są warstwy drzewiaste i runo. Wiele gatunków jest objętych ochroną: wawrzynek wilczyłyko, bluszcz pospolity, wiąz polny, wiąz szypułkowy, jesion wyniosły. Wiosną spotkać tu można również przyłuszczkę pospolitą, zawilca żółtego, gajowca żółtego. Nad brzegami Czarnej, w łęgu jesiono-olszowym występują: chmiel zwyczajny, wierzba krucha oraz ostrożeń. Dominującym gatunkiem borów mieszanych jest sosna; prócz niej na uwagę zasługuje niewątpliwie występująca tu paprotka mieszana. Wzdłuż Czarnej rozciąga się świeżo-wilgotna łąka.

Rezerwat jest ostoją dla wielu zwierząt: rzekotki drzewnej, ropuchy szarej, żaby jeziorkowej i moczarkowej, traszki zwyczajnej, jaszczurki zwinki, zaskrońca, żmii zygzakowatej, dzików, lisów, jenotów, zajęcy szaraków, łosiów.

Puszcza Słupecka jest niewątpliwie jednym z niewielu, tak cennych obszarów leśnych, znajdujących się na Mazowszu.

Obszar Natura 2000 - Łęgi Czarnej Strugi (PLH140009)

Obszar Natura 2000 - Łęgi Czarnej Strugi o całkowitej powierzchni obszaru wynosi 38,78 ha został utworzony na podstawie Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE).

Obszar ten stanowi obniżona niecka z odpływem wód do rzeki zwanej Czarną Strugą, od której pochodzi nazwa tego obszaru. Położony jest w południowo - wschodniej części gminy Nieporęt. Występują tu gleby organiczne, jedynie na obrzeżach wyżej położonych występują gleby bagienne-murszaste lub bagienne na piaskach fluwioglacjalnych. Geologicznie są to utwory stadium Warty środkowopolskiego zlodowacenia. Dominują drzewostany olszowe lub mieszane z przewagą olchy w wieku 25 do 75 lat. Na obrzeżach spotykane są młodsze drzewostany mieszane z przewagą olszy z domieszką osiki, brzozy, dębu i grabu. W warstwie górnej drzew występuje również wiąz szypułkowy. Dolną warstwę tworzą: lipa drobnolistna, wiąz szypułkowy, jawor, grab, jesion oraz olsza i dąb. Podszyt jest niezbyt bujny i składa się z czeremchy, leszczyny, grabu, lipy drobnolistnej, jaworu, jarzębiny, kruszyny, dębu szypułkowego oraz kaliny i porzeczki czarnej. Warstwa zielna zdominowana jest przez gatunki charakterystyczne dla olsów jesionowych i lasów wilgotnych, odpowiadających zespołom - Circaeo-Alnetum i Fraxino-Ulmetum. Warstwa mszysta występuje rzadko i jest tworzona głównie przez *Mnium undulatum* i *Eurynchium zetterstaedtii*.

Na terenie obszaru Natura 2000 obowiązuje plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi i zmienionym Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Powołany na mocy rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29.08.1997r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. Woj. Warsz. nr 43, poz. 149) zmienionego rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870 oraz z 2008 r. Nr 185, poz. 6629) oraz uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2486).

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu to cały system powiązanych ze sobą przestrzennie terenów związanych z przebiegiem przecinających aglomerację dolin rzecznych Wisły i Narwi wraz z dopływami oraz towarzyszącymi im kompleksami lasów. Są to m.in.: od północnego wschodu Lasy Chotomowskie i Legionowskie, na południu Lasy Otwockie i Celestynowskie włączone do Mazowieckiego Parku Krajobrazowego oraz Lasy Chojnowskie włączone do Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Pierścień lasów wokół Warszawy zamyka kompleks Lasów Sękocińskich, Nadarzyńskich i Młochowskich oraz największy i najcenniejszy na Mazowszu kompleks leśny Parku Narodowego Puszczy Kampinoskiej.

Zagospodarowanie i użytkowanie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu polega m.in. na zapewnieniu względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Z punktu widzenia planowania przestrzennego najbardziej istotne ograniczenia to: zakaz lokalizacji uciążliwych inwestycji, wielkotowarowej produkcji rolnej, nadmiernego rozwoju turystyki, osadnictwa, komunikacji i zagęszczania ciągów infrastruktury technicznej.

Pomniki przyrody

W granicach opracowania znajdują się 26 pomniki przyrody.

Tabela 2. Wykaz pomników przyrody na terenie opracowania ²

Miejscowość	Nazwa	Ilość	Pierśnica [cm]	Wysokość [m]
Białobrzegi	Dąb szypułkowy	1	140	34
Białobrzegi	Dąb szypułkowy	1	115	25
Białobrzegi	Dąb szypułkowy	1	115	10
Białobrzegi	Dąb szypułkowy	1	141	26
Białobrzegi	Dąb szypułkowy	5	80-126	25-26
Wólka Radzywińska	Dąb szypułkowy	1	153	22
Czarna Struga	Dąb szypułkowy	1	108	25
Czarna Struga	Klon pospolity	1	158	21
Czarna Struga	Dąb szypułkowy	2	102 i 133	23 i 25
Józefów	Dąb szypułkowy	1	174	26
Józefów	Dąb szypułkowy	1	174	26
Józefów	Dąb szypułkowy	1	139	24
Józefów	Dąb szypułkowy	1	-	-
Józefów	Dąb szypułkowy	3	112-142	22-26

²Opracowanie własne na podstawie centralnego rejestru form ochrony przyrody

Kąty Węgierskie	Sosna zwyczajna	2	83 i 110	22
Kąty Węgierskie	Sosna zwyczajna	1	116	20
Nieporęt	Lipa drobnolistna	1	166	11
Nieporęt	Dąb szypułkowy	1	126	26

W sąsiedztwie pomników przyrody obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z aktów ustanawiających oraz przepisów odrębnych.

2.2 Stan oraz tendencje przeobrażeń środowiska przyrodniczego

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu zmiany SUIKZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisja zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł punktowych (użytkowanie instalacji grzewczych o niskiej sprawności opartych o paliwa stałe) i liniowych (drogi o dużym natężeniu ruchu), w tym emisje napływające z terenów przyległych;
- ochrona zasobów wód podziemnych przez właściwe kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej (skanalizowanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie);
- degradacja klimatu akustycznego w otoczeniu dróg o dużym natężeniu ruchu;
- zanieczyszczenie wód wynikające z nadmiernego zużycia środków chemicznych w rolnictwie oraz ścieki bytowe;
- niekontrolowany rozwój zabudowy, czego skutkiem może być pogorszenie walorów krajobrazowych.

Powietrze atmosferyczne

Presje

Wyróżnia się trzy główne grupy zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Należą do nich źródła komunalno-bytowe, transport drogowy oraz przemysł.

Źródła komunalno-bytowe, w głównej mierze odpowiedzialne są za podwyższone stężenia zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, benzo(a)pirenu i dwutlenku siarki w sezonie zimowym. Stosowanie w lokalnych kotłowniach i domowych piecach grzewczych niskosprawnych urządzeń i instalacji kotłowych, ich zły stan techniczny i nieprawidłowa eksploatacja oraz spalanie złej jakości paliw (zasiarczonych, zapozielonych i niskokalorycznych węgli, mułów węglowych, a także wszelkich odpadów z gospodarstw domowych), są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Duża ilość źródeł wprowadzających zanieczyszczenia z kominów o niewielkiej wysokości sprawia, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe, gdyż zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Transport drogowy wpływa na całoroczny poziom tlenków azotu w powietrzu oraz podwyższony poziom pyłu zawieszonego PM10 i benzenu. Duże zanieczyszczenie powietrza występuje na skrzyżowaniach głównych ulic i dróg, przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu i zbyt małą przepustowością dróg.

Na terenie gminy Nieporęt występują trzy rodzaje źródeł emisji substancji do powietrza:

- zorganizowane źródła emitujące zanieczyszczenia w czasie procesów energetycznego spalania paliw (emisja punktowa),
- środki transportu samochodowego, (emisja liniowa),
- podmioty sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa, tzw. „niska emisja”).

Największy wpływ na poziom poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym ma emisja powierzchniowa ze źródeł bytowo-komunalnych, tzw. niska emisja, czyli emisja pochodząca ze źródeł o wysokości nie przekraczającej kilku - kilkunastu metrów wysokości. Mniejszy udział ma

emisja liniowa ze źródeł komunikacyjnych, a marginalna - ze źródeł przemysłowych. Dodatkowym źródłem zanieczyszczenia powietrza pyłem jest emisja wtórna - np. unos pyłu z powierzchni terenu, dróg, dachów, pól uprawnych itd.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza

Aktem prawnym regulującym dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu.

Na terenie województwa mazowieckiego badania i pomiary jakości powietrza atmosferycznego prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Wydziale Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie. Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi (z podziałem na ochronę zdrowia dla uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej) oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pyły PM₁₀ i PM_{2.5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x, ozon O₃.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego) i D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego). W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2020 r. przeprowadzonej w województwie mazowieckim, po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych i zgromadzonych danych pomiarowych, dotyczących poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń oraz wyników obliczeń z wykorzystaniem modelu matematycznego, uzyskano wyniki, które przedstawiono poniżej.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, zostały określone strefy w województwie mazowieckim, w których należy podjąć określone działania w celu przywrócenia na danym obszarze obowiązujących standardów jakości powietrza. W tabeli 3.1 zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Nieporęt znajduje się w strefie mazowieckiej.

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy uzyskała klasę A

Tabela 3.1. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla 2022 roku³

³Roczna ocena jakości powietrza w województwie Mazowieckim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Warszawa 2023 rok

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

W tabeli 3.2. zestawiono klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2022 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa mazowiecka uzyskała klasę A.

Tabela 3.2. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony roślin dla roku 2022⁴

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL1404	strefa mazowiecka	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa mazowiecka uzyskała klasę D2.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Badania stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych gromadzone są na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) w bazie Monitoring Wód Podziemnych, która funkcjonuje w Państwowym Instytucie Geologicznym - Państwowym Instytucie Badawczym w ramach monitoringu diagnostycznego oraz monitoringu operacyjnego (obejmującego wody o statusie zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego oraz zlokalizowanych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych). Obecnie ocenę jakości wód podziemnych wykonuje się na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych.

Jakość wód podziemnych czwartorzędowego poziomu wodonośnego jest dobra, do picia i celów komunalnych wymaga prostego uzdatniania. Powszechnie występują tylko podwyższone zawartości żelaza, manganu i związana z tym barwa. Wyniki badań WIOS i hydrogeologiczne rozpoznanie regionalne wskazują, że jest to typowa jakość dla wód podziemnych występujących w utworach czwartorzędowych w województwie mazowieckim. Lokalnie (rejon na południe od Jeziora Zegrzyńskiego, wzdłuż Kanału Żerańskiego) woda jest zmieniona antropogeniczne, niskiej jakości ze względu na zwiększone ilości azotanów i amoniaku. Jakość wód podziemnych w utworach oligoceńskich jest dobra – woda charakteryzuje się podwyższonymi zawartościami żelaza i manganu i do picia może być używana po zastosowaniu prostego uzdatniania. Ze względu na dobrą izolację od wpływów z powierzchni terenu jakość wody nie ulega zmianom w czasie i nie podlega antropopresji.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitej części wód podziemnych, zgodnie z planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły - Numer JCWPd – 54 (GW200054), Stan chemiczny – dobry. Stan ilościowy – dobry. Stan JCWPd – dobry. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – niezagrożona. TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Jakość wód powierzchniowych

Na stan wód wpływają przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a więc wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych. Istotną przyczyną zanieczyszczeń jest występowanie obszarów

⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie Mazowieckim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Warszawa 2023 rok

nieskanalizowanych, z których do wód w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są również miejscowości o nieuporządkowanej gospodarce wodno-ściekowej, gdzie stosunek długości sieci wodociągowej do kanalizacyjnej jest niekorzystny. Ponadto na jakość wód wpływają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo, a także działalność przemysłu.

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi, tj. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Badania prowadzi się w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy. Ocena stanu jakości wód powierzchniowych obejmuje: klasyfikację stanu ekologicznego (dotyczy wód naturalnych), klasyfikację stanu chemicznego, ocenę stanu wód, klasyfikację potencjału ekologicznego (dotyczy wód silnie zmienionych i sztucznych), oceny spełniania wymagań jakościowych wód powierzchniowych związanych z ich użytkowaniem wynikającym z warunków korzystania z wód regionu wodnego (ocena przydatności wód do określonych celów – np. do bytowania ryb w warunkach naturalnych lub ocena zagrożenia – dotyczy to wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych).

W ramach monitoringu operacyjnego w latach 2010 – 2012 przeprowadzono ocenę jakości Kanału Bródnowskiego w punkcie pomiarowym Warszawa Brzeziny (ujście do Kan. Żerańskiego). Pod względem klasyfikacji elementów biologicznych, wody Kanału znalazły się w klasie IV (obowiązuje skala pięciostopniowa), natomiast pod względem klasyfikacji elementów hydromorfologicznych w klasie II (w skali trzystopniowej: I kl., II kl., poniżej kl. II). W klasyfikacji elementów fizykochemicznych poniżej stanu dobrego. Potencjał ekologiczny oceniono jako słaby w skali czterostopniowej (dobry i powyżej dobrego, umiarkowany, słaby i zły).

Obszar objęty studium położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły:

- RW20001525992 Struga Jabłonna - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP), Stan chemiczny - stan chemiczny dobry, Stan (ogólny) - brak danych, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona, cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Kampinoski Park Narodowy, Ławice Kiepińskie - rezerwat przyrody, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Dolina Środkowej Wisły - obszar Natura 2000, Kampinoska Dolina Wisły - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny. Dobry stan chemiczny;
- RW2000152674 Kanał Bródnowski Dolny - SCW - sztuczna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP), Stan chemiczny - stan chemiczny dobry, Stan (ogólny) - brak danych, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary

- przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu. Dobry potencjał ekologiczny. Dobry stan chemiczny;
- RW2000102671869 Czarna - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby stan ekologiczny, Stan chemiczny - stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Puszcza Słupecka - rezerwat przyrody, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Białe Błota - obszar Natura 2000, Łęgi Czarnej Strugi - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
 - RW20001026718499 Długa - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby stan ekologiczny, Stan chemiczny - brak danych, Stan (ogólny) - zły stan wód, Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Mosty Kalińskie - rezerwat przyrody, Mazowiecki Park Krajobrazowy - park krajobrazowy, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Poligon Rembertów - obszar Natura 2000, Strzebla Błotna w Zielonce - obszar Natura 2000. Dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D. Dobry stan chemiczny.
 - RW200016267189 Kanał Żerański - SCW - sztuczna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Dolina Środkowej Wisły - obszar Natura 2000. Umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości). Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.
 - RW200021267199 Jez. Zegrzyńskie - SZCW - silnie zmieniona część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. TAK – JCWP przeznaczona do

poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Dzierżeńska Kępa - rezerwat przyrody, Nadbużański Park Krajobrazowy - park krajobrazowy, Nasielsko-Karniewski - obszar chronionego krajobrazu, Warszawski - obszar chronionego krajobrazu, Puszcza Biała - obszar Natura 2000, Dolina Dolnego Bugu - obszar Natura 2000, Ostoja Nadbużańska - obszar Natura 2000. Dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności dla migracji ichtiofauny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna, węgorz europejski). Stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

- RW2000152671889 Beniaminówka - NAT - naturalna część wód, TAK - zlewnia jest monitorowana, Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, Stan (ogólny) - zły stan wód. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego – zagrożona. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Warszawski - obszar chronionego krajobrazu. Umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 $\mu\text{S}/\text{cm}$), MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości). Dobry stan chemiczny.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. 2023 poz. 300). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 4). Na obszarze opracowania identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i zagrodowej. Ponadto występują tu tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

rodzaj terenu	dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	drogi lub linie kolejowe ¹⁾		pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Hałas drogowy

W gminie Nieporęt najbardziej zagrożone tereny pod względem hałasu komunikacyjnego to tereny położone wzdłuż dróg wojewódzkich 631, 632 i 633.

W 2015 roku dla drogi wojewódzkiej nr 633 zostały wykonane pomiary hałasu krótkookresowego drogowego w którym stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku odpowiednio w dzień o 1,3 dB, w nocy o 4,7 dB.

Zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad⁵ z 2018 r. teren opracowania w zachodniej części, znajdują się również w zasięgu oddziaływania akustycznego wynikającego z ruchu tranzytowego odbywającego się na drodze krajowej nr 61.

Pozostałe drogi na terenie gminy nie były badane. Zagrożenie hałasem uzależnione jest od prędkości pojazdów, ich stanu technicznego oraz stanu nawierzchni drogi.

Hałas kolejowy

⁵Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie, Województwo Mazowieckie, cz. 1, GDDKiA Kielce, maj, 2018r.

Przez gminę przebiega linia kolejowa nr 10 Legionowo-Tłuszcz jednotorowa zelektryfikowana przeznaczona do ruchu osobowo-towarowego oraz linia nr 28 Wieliszew – Zagrze Południowe o znaczeniu drugorzędym. Brak jest danych na temat uciążliwości tych linii kolejowych. Nie są one objęte pomiarami stanu akustycznego. Obowiązek stworzenia map akustycznych wokół linii kolejowych ciąży na zarządzających liniami kolejowymi, po których przejeżdża 60 tys. pociągów rocznie.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na terenie gminy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami produkcyjnymi i usługowymi. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy m in. od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, zastosowanych urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, transportu wewnątrzzakładowego. Uciążliwości mogą być spowodowane lokalizacją zakładów w bezpośrednim sąsiedztwie z zabudową mieszkaniową. Starosta powiatu legionowskiego wydał dwie decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu dla Gaz System i Top Market Anna. W 2017 roku pomiary wykonane przez WIOŚ w Warszawie wykazały przekroczenia emisji dopuszczonego hałasu. Dnia 16 maja 2018 roku decyzjami WIOŚ w Warszawie nałożono na firmę Gaz System kary pieniężne.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Źródłem promieniowania niejonizującego mogą być: elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, łączność radiowa, radiotelefony i telefonia komórkowa, stacje radiolokacji i radionawigacji.

W obszarze objętym Studium głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są przesyłowe elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego i najwyższego napięcia. Przez obszar gminy przebiegają również sieci dystrybucyjne - napowietrzne linie średniego i niskiego napięcia. Wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych niezbędne jest utrzymanie stref technicznych, ograniczających zagospodarowanie. W obrębie stref technicznych wznoszenie budynków, obiektów, urządzeń, a także zadrzewienie terenu jest regulowane przepisami szczególnymi.

Rok 2016 był ostatnim rokiem z 3-letniej serii pomiarowej 2014-2016 prowadzonej przez WIOŚ. W gminie Nieporęt nie prowadzono pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych w ramach monitoringu. Jednak analiza wyników pomiarów w województwie mazowieckim wykazała, że występujące w środowisku poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych.

Zasady ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych różnicuje się wyłącznie ze względu na obecność ludzi (tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i miejsca dostępne dla ludności).

Gazociąg wysokiego ciśnienia

Przez teren gminy przebiegają istniejące jak i projektowane gazociągi wysokiego ciśnienia (DN700, DN500, DN400, DN250). Najważniejszym miejscem w zakresie magistrali gazociągów krajowych jest tłocznia gazu w Rembelszczyźnie przez którą przechodzą gazociągi:

- Rembelszczyzna - Gustorzyn (k. Włocławka), umożliwiający zarówno dostawy gazu importowanego z Rosji magistralą „Jamał-Europa”, jak i z innych źródeł za pośrednictwem terminalu LNG w Świnoujściu,
- Hołowczyce – Rembelszczyzna,
- Wronów (k. Puław) – Rembelszczyzna.

W celu ochrony gazociągu przed uszkodzeniem niezbędne jest wprowadzenie stref kontrolowanych od gazociągów, w których obowiązują ograniczenia związane z użytkowaniem, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Warunki techniczne, jakie winny odpowiadać sieci gazowe określa:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 26.04.2013 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw z 04.06.2013 r. poz, 640. W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- dla gazociągów wybudowanych do końca 2001 roku warunki techniczne są określone Rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z 14.11.1995 r. opubl. W Dz. U. Nr 139 z 1995 r.
- dla gazociągów wybudowanych w latach 2002-2013 obowiązuje Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30.07.2001 r. opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 97 z 2001 roku wraz późniejszymi modyfikacjami.

Jakość gleb

Wartości dopuszczalne stężeń związków w glebie lub ziemi zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Zagrożeniem dla gleby jest wyczerpywanie jej zasobów mineralnych wynikające z gospodarki człowieka. Może to prowadzić do chemicznej degradacji gleby poprzez wprowadzanie do gleby związków pochodzenia zewnętrznego, ale także na odprowadzaniu naturalnych składników w niej występujących. Przejawem tego procesu jest m.in. silne zakwaszenie połączone z wyjałowieniem i ujawnieniem działania substancji toksycznych (metale ciężkie, glin).

Z badań WIOŚ w Warszawie wynika, że na terenie powiatu legionowskiego przeważają gleby o kwaśnym lub bardzo kwaśnym odczynie. Stwierdzono także, że 35% z ogólnej powierzchni gleb wykazywało niską zawartość fosforu, 74% - niską zawartość potasu, 53% niską zawartość magnezu⁶. Trudny jest do określenia stan zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi, ponieważ brak jest szczegółowych badań nad ich zawartością w glebie na terenie gminy Nieporęt. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można natomiast stwierdzić zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi wzdłuż dróg tranzytowych i terenów przemysłowych, które znajdują się poza obszarem opracowania.

2.3. Tendencje zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektu omawianego dokumentu

W przypadku odstąpienia od realizacji sporządzenia studium, będącego przedmiotem niniejszej prognozy, dalej obowiązywać będzie aktualna wersja tego dokumentu.

Zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie obowiązujących na tym terenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W dalszym ciągu rozwój zabudowy skutkować będzie zmianami w środowisku, np. zniszczeniem pokrywy glebowej i roślinnej, przeobrażeniem w rzeźbie terenu. Wszelkie oddziaływania, przekształcenia i zmiany, zarówno pozytywne, jak i negatywne będą związane z ww. zagospodarowaniem.

W przypadku zaniechania istniejącego zagospodarowania, stan środowiska zostanie utrzymany na dotychczasowym lub podobnym poziomie. W procesie naturalnej sukcesji ekologicznej pojawią się nowe skupiska krzewów oraz drzew na terenach otwartych. Zieleń wysoka stworzy nowe siedliska bytowania i rozrodu zwierząt związanych z drzewami i krzewami. Jednocześnie zanikanie otwartych terenów i użytkowanych rolniczo może spowodować powolne wycofanie się gatunków zwierząt ściśle związanych z takimi ekosystemami.

3. Analiza ustaleń projektu zmiany studium i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie studium pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu

⁶Stan Środowiska w Województwie Mazowieckim w 2006 roku, WIOŚ, Warszawa 2007 rok.

ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

3.1. Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy

Dla zabudowy mieszkaniowej, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej, ponieważ zgodnie ze sporządzonym bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę w perspektywie 30 lat na terenie gminy Nieporęt maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, funkcji usługowych i aktywności gospodarczej (brak takiego zapotrzebowania) jest mniejsze od powierzchni użytkowej zabudowy, ma zastosowanie art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej za wyjątkiem obszarów położonych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych, jak również przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę. Przewiduje się również tereny perspektywicznego rozwoju zabudowy wynikające ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nieporęt.

Pozostałe funkcje terenu, na których możliwa jest zabudowa, zgodnie z ustaleniami studium pełnią funkcję uzupełniającą w stosunku do wyżej wymienionych. Zostały wyznaczone na podstawie przepisów prawa, innych istotnych dokumentów stanowiących o zasadach funkcjonowania danego terenu oraz w oparciu o dodatkowe analizy wykonywane w indywidualnych przypadkach.

Na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie stwarza się warunki dla rozwoju systemów infrastruktury technicznej, a także sieci drogowej. W projekcie Studium zachowuje się istniejące tereny zabudowane, a także tereny przyrodniczo cenne.

Realizacja ustaleń Studium będzie oznaczać zmiany w krajobrazie terenów rolnych i terenów niezagospodarowanych. Istniejąca przestrzeń tych terenów ulegnie przekształceniu w krajobraz zurbanizowany. Zgodnie z wymogami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączenie gruntów z produkcji roślinnej będzie wymagać uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów na inne cele. Odbywa się to na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Warto zaznaczyć, że przed zabudową chroni się m.in. cenne przyrodniczo tereny leśne, w tym chronione siedliska i tereny rolne zakwalifikowane do zalesień oraz wody powierzchniowe wraz z otuliną w tym korytarze ekologiczne oznaczone na rysunku studium, a także oraz tereny narażone na powódzie.

Nowe funkcje terenów będą realizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla części obszaru opracowania projekt studium stanowi usankcjonowanie funkcji terenów wyznaczonych w obowiązujących aktach prawa miejscowego.

Planowany dokument uwzględnia strefy sanitarne cmentarza, na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. u. 1959 nr 59 poz. 315). W strefie 50 m od cmentarza oznaczonej na rysunku studium, projektowany dokument nie wprowadza nowej zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, w porównaniu do już obowiązującego na tym terenie studium. Ponadto projekt studium zawiera zapis dla obszarów zabudowy mieszkaniowej, że w strefie sanitarnej 50 i 150 metrów od cmentarza obowiązują przepisy odrębne. Na etapie sporządzenia planu miejscowego należy dostosować funkcje i zapisy poszczególnych terenów zgodnie z tymi przepisami.

Poszczególne inwestycje poddane będą postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko mogą wymagać sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko. Klasyfikację takich przedsięwzięć przedstawia Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zapisy studium na

terenach mieszkaniowych nie dopuszczają realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej i letniskowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą oraz zakazują lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 500 m². W studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (art. 10. ust. 3a).

W Studium dopuszcza się lokalizowanie funkcji związanej z aktywnością gospodarczą w sąsiedztwie funkcji zabudowy mieszkaniowej. W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością terenów produkcyjnych (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, wibracjami i polami elektromagnetycznymi) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Lokalizowanie funkcji przemysłowej obok mieszkaniowej może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców jest hałas przemysłowy, który ze względu na swój charakter (zazwyczaj ciągła praca urządzeń) oceniany jest jako najbardziej uciążliwe źródło hałasu. Istotne jest zastosowanie odpowiednich technologii zabezpieczających przed szkodliwymi emisjami lub odpowiednie rozlokowanie funkcji na terenach przemysłowych. Obowiązek ograniczenia negatywnego wpływu do terenu zajmowanego przez inwestora powinno wymusić takie rozplanowanie funkcji, aby nie powodowały one negatywnego wpływu na zdrowie i jakość życia ludzi. Od strony zabudowy mieszkaniowej nie powinno się lokalizować instalacji generujących hałas np. wentylatorów, placów przeładunkowych, parkingów maszyn i pojazdów ciężkich itp. Wybór technologii zabezpieczających pozostawać będzie w gestii zarządcy terenu. Warto zwrócić uwagę, że obecnie stosowane technologie pozwalają skutecznie ograniczyć szkodliwe emisje w granicach działki inwestora.

Projekt studium zaleca jednak wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej wzdłuż granicy obszaru, od strony istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie w postaci nadmiernego hałasu lub emisji uciążliwych zapachów.

Przepisy ustawy prawo ochrony środowiska obligują do objęcia w planach miejscowych ochroną terenów wrażliwych na hałas (przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej szkół itp.). Istotne znaczenie będzie miał sposób zagospodarowania terenów na styku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dominującej na terenie Gminy Nieporęt, i terenów komercyjnych, przede wszystkim obiektów produkcji, składów magazynów i usług. Oprócz tego część terenów z zabudową mieszkaniową przecinają drogi o wysokim natężeniu ruchu (drogi zbiorcze, główne i główne przyspieszone).

Korzystnym rozwiązaniem jest odseparowanie terenów mieszkaniowych, zabudową nie wymagającą ochrony przed hałasem np. zabudową usługową. Tereny o wykluczających się funkcjach mogą być również oddzielone pasami zieleni izolacyjnej. Pasma takie powinny być odpowiednio szerokie, aby w skuteczny sposób minimalizować negatywny wpływ hałasu. Dodatkowo zieleń pochłaniać będzie niektóre zanieczyszczenia atmosferyczne. Uszczegółowienie rozplanowania terenów nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Projekt studium w ramach terenów PU i Pup zakazuje lokalizowania nowych zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Studium wprowadza zapisy dotyczące terenów objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych gdzie obowiązuje prowadzenie działań inwestycyjnych, zgodnie z tymi przepisami.

Zwraca się uwagę, że Studium jest dokumentem intencyjnym o pewnym stopniu ogólności i nie należy oczekiwać, że wszystkie tereny zostaną zainwestowane. W ramach poszczególnych jednostek urbanistycznych (terenów) dopuszcza się różnorodne przeznaczenia, co oznacza że na terenach przeznaczonych na zabudowę dopuszcza się funkcje uzupełniające obejmujące m.in. zieleń czy infrastrukturę techniczną. Istnieje zatem możliwość takiego kształtowania zabudowy w planach miejscowych, aby funkcje uciążliwe nie sąsiadowały z terenami podlegającymi ochronie przed hałasem czy wibracjami.

Należy jednak zaznaczyć, iż zainwestowanie powinno uwzględniać wszelkie zasady i ograniczenia wynikające z aktualnych przepisów prawa, a w szczególności z zakresu:

- ochrony środowiska i przyrody,
- ochrony zabytków, dziedzictwa kulturowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- infrastruktury technicznej,
- systemów komunikacji drogowej,
- przeszkód lotniczych.

3.2. Ustalenia w zakresie rozwoju układu komunikacyjnego

System komunikacji, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, powinien współtworzyć przestrzeń ze swoim otoczeniem, poprzez korzystanie z istniejących dróg oraz budowę nowych ciągów komunikacyjnych, które będą umożliwiały równoprawne korzystanie z dróg użytkowników samochodów, transportu zbiorowego, ruchu towarowego i pieszego.

Zgodnie z przepisami odrębnymi i opracowaniami szczegółowymi należy dążyć do utrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku otoczenia drogi krajowej nr 61. Konieczne wydaje się planowanie ścieżek rowerowych oraz wyznaczanie i tworzenie nowych miejsc do parkowania.

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego możliwe jest wyznaczenie dodatkowych dróg, zarówno publicznych jak i wewnętrznych, niewskazanych na rysunku zmiany Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego, jak również ciągów pieszych i ścieżek rowerowych.

Studium w zakresie układu drogowego określa następujące warunki dotyczące infrastruktury około drogowej (np. obiekty obsługi technicznej), która powinna być lokalizowana przy podstawowym układzie drogowym. Geometria skrzyżowania dróg powinna być dostosowana do prognozowanego ruchu, o ile pozwalają na to warunki terenowe. Główny układ komunikacyjny gminy w projekcie studium pozostaje bez zmian. Dopuszcza się uwzględnienie istniejącego zainwestowania, jako powodu nie zachowania klasy technicznej i parametrów na całym ciągu drogi.

W zakresie parkowania i miejsc postojowych projekt studium określa minimalną liczbę miejsc do parkowania w zależności od funkcji terenu. Stanowiska postojowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów. Dopuszcza się parkowanie samochodów osobowych na ulicach układu obsługującego. Parkowanie na chodnikach należy stopniowo ograniczać wyłącznie do miejsc wyznaczonych. Zaleca się trwałe oddzielenie powierzchni przeznaczonych dla pojazdów od pieszych.

W przypadku stwierdzenia zagrożenia powodowanego nadmierną emisją hałasu w otoczeniu istniejących i planowanych tras konieczne będzie podjęcie środków minimalizujących zagrożenie. W tym celu podejmuje się rozwiązania organizacyjne, takie jak ograniczenie prędkości. Korzystnym rozwiązaniem przyjętym w planach miejscowych będzie strefowanie zabudowy, tj. oddzielenie terenów wrażliwych na hałas od dróg cechujących się największym natężeniem ruchu.

Zaleca się utrzymanie istniejących linii kolejowych, wskazanych w części - Uwarunkowania. Lokalizacja przyszłych inwestycji w sąsiedztwie terenów kolejowych musi zapewnić sprawny i bezpieczny ruch pociągów na linii oraz w momencie jej budowy, rozbudowy, przebudowy. Sposoby zagospodarowania terenów zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych określają przepisy odrębne.

W przypadku rozbiórki części linii kolejowej nr 28 Wieliszew-Zegrze dopuszcza się przeznaczenie jak dla terenów sąsiednich, jak również wprowadzenie terenów związanych z obsługą komunikacji lub zieleni publicznej.

Zaleca się utrzymanie i rozbudowę infrastruktury portowej nad Jeziorem Zegrzyńskim w celu wykorzystania drogi wodnej do celów transportowych i sportowo-rekreacyjnych. Dopuszcza się budowę przystani żeglugi śródlądowej nad Jeziorem Zegrzyńskim. Ich lokalizacja i zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu do ustalenia na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na położenie obszaru objętego Studium w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla radaru meteorologicznego o numerze rejestru MET/N/B/4082/0/2009, występują ograniczenia w jego rejonie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2022 Prawo lotnicze

(Dz. U. z 2022 r. poz. 1235) oraz Rozporządzenia Ministra infrastruktury z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających zabudowę (Dz. U. 2020 r. poz. 2161), gdzie obiekty naturalne i sztuczne, w tym obiekty budowlane, nie mogą być wyższe niż wysokości określone przez te powierzchnie. Zaleca się, aby przy obliczaniu wysokości obiektów, o których mowa powyżej, uwzględnić także umieszczone na nich kominy, reklamy, anteny oraz inne urządzenia, a w przypadku dróg lub linii kolejowych również ich skrajnie.

3.3. Ustalenia dotyczące rozwoju systemów infrastruktury technicznej

W przypadku braku możliwości ustalenia innej lokalizacji dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych i leśnych, pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych oraz uwarunkowań wynikających ze zlokalizowanych na terenie gminy form ochrony przyrody oraz siedlisk roślin, zwierząt i grzybów chronionych. Przy lokalizacji infrastruktury technicznej na gruntach rolnych lub leśnych może wymagać na etapie sporządzenia planu uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409).

W projekcie Studium zakłada się wyposażenie układów osadniczych – istniejących i planowanych – oraz terenów komercyjnych w systemy wodociągowe i kanalizacyjne. Rozwój sieci kanalizacji na terenie gminy ma bardzo duże znaczenie dla poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a także podniesienia standardu życia mieszkańców. Dopuszcza się lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z przepisami odrębnymi. Utrzymuje się istniejące ujęcia wody oraz oczyszczalnię ścieków.

W granicach stref ochrony bezpośredniej i pośredniej obowiązują przepisy odrębne. Utworzenie centralnych systemów odbioru i oczyszczalnia ścieków w celu stworzenia możliwości rozwoju gospodarki i mieszkalnictwa w części obszaru gminy. Do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, konieczne jest ich ewidencjonowanie przez samorząd i prowadzenie kontroli eksploatacji do czasu ich likwidacji.

Utrzymuje się istniejący system odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z terenów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym z terenów utwardzonych przy obiektach usługowych i produkcyjnych, z parkingów i ewentualnych stacji paliw oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych. Zakłada się rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych). Uszczegółowienie tematyki gospodarki wodno-ściekowej dokona się na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na terenach przewidzianych na rozwój nowych inwestycji, niezbędna będzie realizacja nowych sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych, dopuszcza się realizację sieci dystrybucyjnych na całym terenie.

Przez teren gminy Nieporęt przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich napięć 110 kV oraz istniejąca dwutorowa linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Miłosna – Mościska, Miłosna – Ołtarzew, dla której wymagana szerokość pasa technologicznego wynosi 60 m (po 30 m w obie strony). Na terenach w pobliżu i w pasie technologicznym linii 400 kV obowiązują następujące wytyczne dotyczące użytkowania terenu:

1) W pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

2) Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych.

3) Zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 7,0 m dla linii 400 kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron).

4) Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na istniejącej linii.

5) Dopuszcza się budowę elektroenergetycznej linii wielotorowej, wielonapięciowej po trasie istniejącej linii elektroenergetycznej. Obecnie istniejąca linia elektroenergetyczna o napięciu 400 kV zostanie w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii. Dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejącej linii oraz linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu. Realizacja tych inwestycji po trasie istniejącej linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczasowe miejscach.

6) Teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii.

System elektroenergetyczny powinien zapewnić zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich mieszkańców gminy na potrzeby gospodarstw domowych i zakładów produkcyjnych, a także usług i przemysłu zlokalizowanego na terenie gminy. Modernizacja i rozwój sieci średnich i niskich napięć oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV powinny zmierzać w kierunku umożliwienia korzystania z energii elektrycznej do celów grzewczych.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w energię elektryczną dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, za wyjątkiem terenów międzywala i obszarów zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest wysokie, natomiast na obszarach zagrożenia powodziowego gdzie prawdopodobieństwo jest średnie, realizacja możliwa jest w odpowiedniej technologii. Dla całego obszaru gminy zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 981).

Odnawialne źródła energii (OZE) są źródłami wykorzystującymi w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowanie słoneczne, spadku rzek, produktów ubocznych rolnictwa oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych. Do 2017 r. Polska zobowiązała się uzyskać 16% udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju, a do 2021 roku jej udział powinien wynosić 20%. Energię słoneczną można wykorzystać zarówno do ogrzewania, jak i do produkcji prądu, a także do pozyskania paliwa, jakim jest wodór, w fotokatalitycznym rozkładzie wody. Słoneczna energia elektryczna (fotowoltaika), uważana za najbardziej obiecujące i przyjazne środowisku źródło energii, jest wyjątkowa ze względu na szerokie możliwości osiągnięcia korzyści energetycznych i poza energetycznych. Przemysł fotowoltaiczny gwarantuje konkurencyjną, tanią, bezpieczną i czystą słoneczną energię elektryczną, a także ochronę zasobów naturalnych. Z kolei energetyka słoneczna termiczna (fototermika) należy do najbardziej efektywnych technologii produkcji ciepła, z punktu widzenia ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

Zaopatrzenie w gaz

Zakłada się utrzymanie istniejącej sieci i dopuszcza się rozbudowę dystrybucyjnych sieci średniego i niskiego ciśnienia na wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie. Dopuszcza się rozbudowę i przebudowę istniejących gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia. Utrzymuje się istniejące stacje gazowe oraz dopuszcza się lokalizację nowych stacji w niezbędnym zakresie na terenie całej gminy. Projektowane gazociągi zaleca się układać poza

liniami rozgraniczającymi istniejących i projektowanych dróg. Projektowane gazociągi wysokiego ciśnienia zaleca się układać w granicach stref kontrolowanych wysokiego ciśnienia.

Na etapie sporządzenia planu miejscowego należy mieć na względzie istniejącą Tłocznnię Gazu „Rembelszczyzna” i ograniczenia związane z zagospodarowaniem sąsiednich terenów.

Dla gazociągów należy zachować odległości wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie w postaci stref kontrolowanych. Działanie w strefie kontrolowanej zgodnie z przepisami odrębnymi.

Telekomunikacja

Studium zakłada rozbudowę sieci przewodowych zgodnie z występującym zapotrzebowaniem, w szczególności tam gdzie powstają nowe zgrupowania zabudowy. Utrzymuje się istniejące obiekty i urządzenia. Zaleca się docelowe skablowanie napowietrznych sieci telekomunikacyjnych. Z uwagi na położenie części obszaru gminy w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla radaru meteorologicznego o numerze rejestru MET/N/B/4082/0/2009, zgłoszeniu do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i oznakowaniu podlegają przeszkody lotnicze, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się lokalizację nowych inwestycji w tym zakresie na wszystkich terenach z zastrzeżeniem terenów objętych ochroną oraz położonych w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla radaru meteorologicznego o numerze rejestru MET/N/B/4082/0/2009.

Gospodarka odpadami

W granicach gminy utrzymuje się istniejący system gospodarowania odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami oraz Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Nieporęt. Na terenie gminy zlokalizowany jest istniejący PSZOK. Zgodnie z Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024 nie wskazuje się obszarów pod składowiska odpadów oraz inne tereny związane z gospodarowaniem odpadami.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza. Nie przewiduje się lokalizacji przedsiębiorstwa ciepłowniczego. Ze względu na wysokie walory przyrodnicze jak i planowany zrównoważony rozwój najkorzystniejszym kierunkiem rozwoju zaspokojenia potrzeb ciepłowniczych będzie wprowadzanie instalacji do spalania paliw charakteryzujących się niską emisyjnością, w tym wykorzystanie gazu sieciowego. Korzystne będzie również pozyskiwanie ciepła w kotłowniach lokalnych obsługujących zespoły zabudowy.

Źródło ciepła winno spełniać wymagania określone w Uchwale nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2017 r. poz. 9600) ze zm.

Dla całego obszaru gminy dla zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1436). o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

3.4. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Zasięg i granice terenów zamkniętych kolejowych na terenie gminy Nieporęt wyznaczono na podstawie Decyzji nr 14 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych ze zmianami.

Nie ustala się stref ochronnych dla terenów kolejowych. Granice terenów zamkniętych wskazano na rysunku studium.

W granicach gminy Nieporęt zlokalizowane są 3 tereny zamknięte resortu obrony narodowej: jeden w obrębie Białobrzegi, jeden w obrębie Kąty Węgierskie oraz jeden w sołectwie Zegrze Południowe, które oznaczono na rysunkach Studium. Dodatkowo, część terenu objętego studium znajduje się w zasięgu strefy ochronnej dla strzelnicy garnizonowej zlokalizowanej na terenie zamkniętym. Dla terenu zamkniętego zlokalizowanego w obrębie Białobrzegi ustalono strefę ochronną terenu zamkniętego resortu obrony narodowej, w granicach której zakazuje się:

- lokalizacji obiektów i pomieszczeń przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi w rozumieniu przepisów określających warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- lokalizacji magazynów środków bojowych, materiałów toksycznych, promieniotwórczych, łatwopalnych i innych materiałów niebezpiecznych;
- lokalizacji miejsc wypoczynku i kąpielisk;
- lokalizacji nowych dróg, szlaków, pieszych, rowerowych poza istniejącymi ciągami (ścieżkami i drogami leśnymi);
- lokalizacji linii napowietrznych energetycznych;
- dokonywania zmian w pokryciu naturalnym terenu.

3.5. Ustalenia w zakresie obsługi produktów naftowych

Utrzymuje się istniejące obiekty i urządzenia. Dla rurociągu ropy naftowej DN 600 należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości 16 m, której środkiem jest oś rurociągu (nie dotyczy unieczynnionego rurociągu ropy naftowej). Dla rurociągu ropy naftowej DN 800 należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości minimum 20 m, której środkiem jest oś rurociągu. Dla rurociągu produktów naftowych DN 250 należy zachować strefę bezpieczeństwa o szerokości minimum 12 m, której środkiem jest oś rurociągu. Dla układu równolegle biegnących rurociągów strefę bezpieczeństwa wyznaczają poszczególne rurociągi. Strefę bezpieczeństwa należy użytkować według pierwotnego przeznaczenia, tj. rolniczo, pas zieleni. Strefa powinna być wolna od wszelkiego rodzaju budowli, parkingów, ogrodzeń, składów materiałów, itp. Nie należy sadzić pojedynczych drzew w odległości mniejszej niż 5 m od rurociągów. Budynki można lokalizować w odległości minimum 15 m od osi rurociągów produktów naftowych, minimum 20 m od osi rurociągów ropy naftowej oraz co najmniej 15 m od stacji zasuw (licząc od granicy działki, na której się znajduje). Tereny przeznaczone pod zabudowę powinny znajdować się poza strefą bezpieczeństwa rurociągów ropy naftowej i produktów naftowych. Do bieżącej obsługi rurociągów i linii światłowodowych należy przyjąć pas eksploatacyjny o szerokości 6 m (po 3 m na stronę) dla rurociągów i 2 m (po 1 m na stronę) dla linii światłowodowych.

Urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, tereny obejmujące zieleni urządzoną oraz sportu i wypoczynku należy lokalizować poza strefą bezpieczeństwa rurociągów ropy naftowej i produktów naftowych. Zalesień i zadrzewień nie należy lokalizować w strefie bezpieczeństwa ww. rurociągów.

Planowane obiekty wysokościowe (wieże i maszty telekomunikacyjne) należy sytuować w odległości od ww. rurociągów nie mniejszej od całkowitej ich wysokości, powiększonej o połowę strefy bezpieczeństwa, tj. wysokość urządzenia plus minimum 6 m, 8 m lub 10 m.

Wszelkie planowane inwestycje podziemne i naziemne przechodzące przez strefę bezpieczeństwa lub w jej pobliżu należy projektować zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 243 z 2005 r., poz.2063 z późn. zm.).

3.6. Ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

W niniejszym rozdziale dokonano analizy rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie studium pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Należy uznać, że przyjęty w projekcie zmiany studium sposób zagospodarowania terenów jest zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, z wyjątkiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest wysokie (Q10%) oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest średnie (Q1%).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zasady zagospodarowania oraz użytkowania wynikające z przepisów Prawa wodnego oraz przepisów odrębnych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią należy ograniczyć zainwestowanie poprzez:

- wyłączenia z nowej zabudowy (również rozbudowy istniejącej zabudowy) terenów znajdujących się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w strefie Q10% w całości (tj. niezależnie od głębokości) wyznaczonej na MZP oraz w strefie Q1%, przy znacznych głębokościach zalewu (powyżej 0,5 m); tereny dotychczas niezabudowane pozostawić wolne od zabudowy i intensywnego zainwestowania,

- obowiązuje stosowanie odpowiednich technologii i materiałów w celu zmniejszenie strat powodziowych dla terenów na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w strefie Q1% przy mniejszych głębokościach zalewu (tj. w zakresie głębokości do 0,5 m) w celu zminimalizowanie ryzyka powodziowego.

Na obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym (międzywale) obowiązuje zakaz zabudowy z zastrzeżeniem, że nie dotyczy on budowli przeciwpowodziowych, urządzeń wodnych i obiektów związanych z gospodarką wodną (tj. obiektów hydrotechnicznych, hydroenergetycznych, itp.). Wały przeciwpowodziowe uwzględnia się jako obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie gminy nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi oraz osuwiska.

Na obszarze gminy panują na ogół poprawne warunki fizjograficzne, sprzyjające zarówno prowadzeniu gospodarki leśnej, jak i rozwojowi osadnictwa. Obszary pozadolinne, gdzie skupia się osadnictwo, zbudowane są z gruntów, które tworzą podłoże nie powodujące przeszkód dla posadawiania obiektów inżynierskich. Do zabudowy wskazane są tereny położone poza obszarami dolinnymi, które nie są zagrożone powodzią i posiadają sprzyjające warunki topoklimatyczne i aerosanitarne. W pierwszej kolejności do zabudowy powinno przeznaczać się gleby o najniższych klasach bonitacyjnych.

Zdecydowanie niekorzystne warunki dla wprowadzania zainwestowania, a w szczególności zabudowy mieszkaniowej panują we wnętrzu dolin rzecznych, które zagrożone są powodzią. Niekorzystne jest również zagospodarowanie terenów podmokłych. Tereny takie cechuje bogactwo przyrodnicze. W dolinach rzecznych panuje topoklimat o charakterze inwersyjnym, cechujący się obniżoną temperaturą, podwyższoną wilgotnością oraz dużą częstotliwością występowania mgieł.

Niekorzystne z punktu widzenia środowiska jest zniszczenie przydatnej dla rolnictwa pokrywy glebowej, a także możliwa wycinka części zieleni wysokiej, która spowodowana będzie wprowadzeniem zainwestowania. Korzystnie ocenia się wprowadzenie zieleni urządzonej.

Korzystnie ocenia się zachowanie terenów leśnych, a także wprowadzenie zieleni urządzonej i nieurządzonej. Podkreśla się konieczność zabezpieczenia przed antropopresją wód powierzchniowych płynących wraz z ich obudową biologiczną oraz korytarze ekologiczne oznaczone na rysunku studium. Istotną rolę dla podniesienia różnicowania biologicznego gminy stanowi ochrona przed zmianą zagospodarowania dolin rzecznych.

Pozytywnie ocenia się zapisy z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej, co pozwoli na kształtowanie terenów zabudowy przy zachowaniu wysokich standardów zamieszkiwania i uszanowaniu przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Ostateczny wygląd terenów będzie zależał od ustaleń przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień tych planów planu oraz charakteru wybranych faktycznie działalności. Ocenia się, że zmiana zgodna jest z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

W myśl przepisów odrębnych złoża kopalin podlegają ochronie, której wyrazem jest m.in. zabezpieczenie warunków do ich eksploatacji (obecnie lub w przyszłości).

Wskazuje się na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego obiekty oraz obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny:

- obszary zabudowy mieszkaniowej (M),
- obszary lasów (ZL).

Obszary oraz obiekty wskazano w oparciu o minimalną odległość wynikającą z Polskiej Normy PN-G-02100. W niniejszej normie określono sposób użytkowania pasa zagrożenia i pasa ochronnego wyrobiska odkrywkowego oraz szerokość pasa ochronnego wzdłuż obrzeża wyrobiska odkrywkowego, zabezpieczającego obiekty stałe lub tereny położone w pobliżu wyrobisk odkrywkowych przed zagrożeniami związanymi z działalnością eksploatacyjną lub poeksploatacyjną oraz zabezpieczającego wyrobiska przed zagrożeniami związanymi

z użytkowaniem obiektów stałych. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu filar ochronny wskazano na rysunku kierunków dla złóż kopalin wydobywanych metodą odkrywkową.

Dla wód termalnych nie wyznacza się w złożu filara ochronnego, ze względu na brak takiej konieczności.

Ze względu na zakres merytoryczny Studium oraz skalę i treść mapy nie wyklucza się istnienia lub powstania na późniejszym etapie innych obiektów i obszarów, podlegających ochronie przez wyznaczenie w złożu kopaliny filaru ochronnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wszystkie obszary górnicze podlegają nadzorowi Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie.

Ostateczny wygląd terenów będzie zależał od ustaleń przyjętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Oddziaływanie planowanych inwestycji na środowisko uzależnione będzie od stopnia realizacji postanowień tych planów planu oraz charakteru wybranych faktycznie działalności. Ocenia się, że przedmiotowy projekt studium jest zgodny z podstawowymi założeniami polityki przestrzennej i społeczno-gospodarczej gminy.

4.Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na środowisko

4.1. Wpływ realizacji ustaleń projektu zmiany studium na poszczególne elementy środowiska

W niniejszym rozdziale dokonano analizy wpływu realizacji projektu studium na zasoby naturalne rozumiane jako poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego. Według definicji zamieszczonej w Encyklopedii PWN (encyklopedia.pwn.pl), zasoby naturalne to „twory organiczne (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieorganiczne (atmosfera, wody, minerały), wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji”.

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Projektowane obszary funkcjonalne: zabudowa mieszkaniowa, zabudowa mieszkaniowa mieszana, zabudowa letniskowa, zabudowa usługowa, obszary sportowo-rekreacyjne oraz obszary aktywności gospodarczej – produkcja, składy magazyny, usługi, zlokalizowane są w granicach w pełni wykształconej zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej lub wynikają z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Pociągnie to za sobą nieodwracalne zmiany w strukturze gatunkowej roślin. W miejsce agrocenozy pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Należy spodziewać się nasadzeń zieleni ozdobnej opartej o m.in. drzewa i krzewy ozdobne. Przestrzeń zurbanizowana nie będzie tworzyć dogodnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Wobec rozbudowania infrastruktury wzdłuż istniejących dróg, pojawienia się w przestrzeni obiektów kubaturowych oraz otaczania poszczególnych terenów ogrodzeniami, możliwość swobodnego przemieszczania się zwierząt (za wyjątkiem nietoperzy i ptaków) będzie ograniczona. W porównaniu z dotychczasowym użytkowaniem terenów, oznaczać będzie sytuację niekorzystną. Poziom zróżnicowania biologicznego na terenach przewidzianych do zabudowy może ulec spadkowi.

Zagrożony wycinką jest drzewostan kolidujący z planowaną zabudową i projektowaną budową i modernizacją infrastruktury technicznej i drogowej. Nie jest jednak wykluczone, że istniejąca zieleń może zostać wykorzystana do kształtowania zieleni urządzonej lub izolacyjnej na poszczególnych terenach. Należy jednak zaznaczyć, że najważniejsze szlaki migracyjne, głównie wzdłuż cieków wodnych przebiegające przez teren gminy zostają utrzymane. Warto zaznaczyć, że przed zabudową chroni się m.in. cenne przyrodniczo tereny leśne, w tym chronione siedliska i tereny rolne zakwalifikowane do zalesień a także korytarze ekologiczne oznaczone na rysunku studium oraz wody powierzchniowe wraz z otuliną, a także oraz tereny narażone na powódzie.

Migracji gatunkowej sprzyja również zachowanie rozległej przestrzeni terenów leśnych oraz terenów rekreacyjnych związanych z jeziorem Zegrzyńskim, w pozostałej części gminy Nieporęt.

Utrzymuje się obszary istotne dla zachowania bioróżnorodności, a więc większość kompleksów leśnych, doliny cieków, wody stojące i tereny podmokłe. W projekcie Studium

zapewnia się zachowanie i ochronę cieków, a co za tym idzie korytarzy ekologicznych ciągnących się wzdłuż dolin. W sąsiedztwie cieków wodnych obowiązuje nakaz szczególnego zabezpieczenia wód powierzchniowych przed zagrożeniami i nakaz ochrony obudowy biologicznej cieku. Zaleca się zaniechanie intensywnego użytkowania gospodarczego i wprowadzenie wzbogacenia ekologicznego oraz kształtowanie zagospodarowania w sposób umożliwiający zachowanie naturalnych korytarzy migracyjnych zwierząt. W granicach korytarza ekologicznego oznaczonego na rysunku studium zakazuje się lokalizacji budynków oraz nowych powierzchni utwardzonych. Obowiązuje zakaz realizacji inwestycji lub prowadzenia czynności, których skutkiem mogłoby być uszczuplenie wartości tego ekosystemu, jego części bądź osłabienie roli, jaką odgrywa, zakaz zwiększania intensywnego użytkowania gospodarczego oraz nakaz utrzymania walorów ekologicznych i zalecenie wprowadzenia wzbogacenia ekologicznego.

Zaleca się również ustalenie w planie miejscowym strefy ekotonowej w odległości min. 20 m od granicy lasu, w której powinien być zachowany pas krzewów, podstrefa krzewiasto-drzewiasta oraz podstrefa drzewiasta.

W ramach ochrony środowiska i jego zasobów oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) zachowania zrównoważonego rozwoju,
- 2) ochrony arealu gleb o wysokiej bonitacji (klasa I-III, IV) oraz obszarów leśnych przed zmniejszaniem i zmianą użytkowania,
- 3) racjonalnego kształtowania środowiska i gospodarowania jego zasobami,
- 4) przeciwdziałania zanieczyszczeniom,
- 5) przywracania elementów przyrodniczych do stanu właściwego,
- 6) zachowania różnorodności biologicznej,
- 7) waloryzacji wytypowanych obiektów i obszarów, a następnie objęcia różnymi formami ochrony najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych (w tym doliny rzeczne, jako podstawa regionalnych i lokalnych systemów ochrony przyrody),
- 8) ograniczenia emisji substancji szkodliwych dla środowiska do wód powierzchniowych poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości i komunikacją drogową,
- 9) ograniczenia emisji i imisji substancji szkodliwych dla środowiska do powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizację istniejących uciążliwości, w tym związanych z komunikacją drogową,
- 10) przeciwdziałania niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska w tym wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- 11) poprawy stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej,
- 12) poprawy realizacji kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- 13) optymalnego zabezpieczenia terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi,
- 14) prowadzenia stałego monitoringu środowiskowego,
- 15) prowadzenia produkcji rolniczej opartej na tzw. "dobrych praktykach gospodarowania", przeciwdziałanie degradacji i erozji gleb, prowadzenia edukacji ekologicznej, propagowania działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- 16) ochrony cennych przyrodniczo obszarów czy terenów na których występują chronione gatunki flory, fauny i grzybów, ochrony przed zainwestowaniem wymagają obszary występowania chronionych roślin i siedlisk przyrodniczych, terytoria i miejsca lęgowe chronionej ornitofauny oraz obszary wchodzące w skład systemu ekologicznego,
- 17) zachowania odpowiednich proporcji pomiędzy terenami zabudowanymi i wolnymi od zabudowy zwłaszcza poprzez zachowanie istniejących lasów, parków i skwerów oraz zaplanowanie na przyszłych osiedlach terenów zielonych,
- 18) działań które przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz uniknięcia ich zanieczyszczenia,
- 19) respektowania zasad zagospodarowania na obszarach i w otoczeniu obiektów przyrody prawnie chronionej,
- 20) ochrony złóż ropy naftowej i gazu ziemnego poprzez posadowienie obiektów w sposób nie naruszający zasobów złoża,

21) ustala się zakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów sąsiednich na obszar kolejowy oraz wykorzystania do tego celu kolejowych urządzeń odwadniających.

Pozytywnie ocenia się możliwość przeznaczenia części terenów rolnych przeznaczonych do zalesienia. Tereny leśne tworzyć będą zwarte układy tworząc spójny system przyrodniczy. Zieleń ta stanowić będzie miejsce bytowania wielu gatunków zwierząt, a także wzrostu roślin i grzybów.

W przypadku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla omawianego terenu będzie wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały miejsce na terenach przeznaczonych pod powiększenie zabudowy a także tereny dróg, infrastruktury technicznej. W granicach Studium zakłada się sukcesywne ograniczanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z rozwojem przestrzennym wyznaczonych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Nastąpią nieodwracalne zmiany polegające na likwidacji części terenów rolnych, a co za tym idzie zniszczenie przydatnych dla rolnictwa gleb. Część z tych gleb może zostać zachowana jako tereny biologicznie czynne na działkach budowlanych, przy zachowaniu terenów biologicznie czynnych, których wskaźnik ustala omawiane studium.

Rozpatrując stan sanitarny środowiska glebowego, spodziewać się można przenikania zanieczyszczeń z powierzchni utwardzonych, w szczególności z terenów drogowych. Nastąpi minimalizacja dopływu zanieczyszczeń związanych z prowadzonymi pracami polowymi (nawożenie substancjami chemicznymi, opryski). Natomiast zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, zgromadzone wcześniej w glebie, będą powoli ulegać rozkładowi i absorpcji, chociaż mogą także ulegać dalszej kumulacji w przypadku podobnych zanieczyszczeń.

Niewielkie przekształcenia w morfologii terenu obejmować będą wykopy pod fundamenty budynków oraz potencjalne prace inżynierskie polegające wyrównaniu terenów. Zakres i charakter przekształceń znany będzie na etapie przygotowywania projektów budowlanych dotyczących poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Ustalenia projektu Studium przewidują powiększenie powierzchni terenów zabudowanych, które w części ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. W trosce o jakość atmosfery, ustalenia Studium zakładają pozyskiwanie ciepła ze źródeł o niskim stopniu emisji lub urządzeń do niskoemisyjnych technologii spalania, a także energii odnawialnej o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Przyszłe zagospodarowanie oznaczać będzie wzrost ilości terenów zabudowanych, co przełoży się na wyższe niż obecnie natężenie ruchu samochodowego, również związanych z rozbudową terenów inwestycyjnych. Wzrastająca ilość pojazdów powodować będzie emisję szkodliwych substancji (m.in. węglowodorów, tlenków azotu) do atmosfery. Trudno jest jednak jednoznacznie oszacować wielkość tego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie i regionie. Korzystnie ocenia się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych, terenów leśnych oraz zwiększenie obszarów zielonych w postaci zieleni urządzonej i nieurządzonej. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zakres przestrzenny zmian charakteru klimatu miejscowego obejmować będzie planowane tereny zabudowy. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności powietrza.

Warunki klimatu miejscowego zmieniają się na obszarach przeznaczonych pod zalesienie. Topoklimat terenów otwartych zostanie przekształcony w topoklimat wilgotny, właściwy dla terenów leśnych.

W zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatycznym istotne znaczenie ma zachowanie jak największej liczby zbiorników wodnych i cieków na terenach zurbanizowanych i wiejskich. Umożliwi to zatrzymywanie wody, co łagodzić będzie skutki suszy. Korzystnie ocenia się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych. Zieleń wysoka pochłaniać będzie dwutlenek węgla i wytwarzać czysty tlen, co pozytywnie wpłynie na jakość powietrza atmosferycznego.

Przewidywana wycinka części zieleni wysokiej, która kolidować może z planowaną zabudową, zajmuje niewielką powierzchnię, nie przyczyni się zatem do utraty istotnych siedlisk zapewniających sekwestrację CO₂.

W zakresie rozwiązań zapewniających przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom klimatycznym projekt studium zakłada również pozyskiwanie ciepła i energii elektrycznej w oparciu o niskoemisyjne nośniki energii oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji.

Charakter planowanej zabudowy nie spowoduje zwiększenia ryzyka wystąpienia zjawisk ekstremalnych, takich jak powódź, susza, pożary, fale upałów, deszcze nawalne i burze, silne wiatry, fale morzu itp. Przystosowanie planowanej zabudowy do odporności na wymienione zjawiska ekstremalne zależeć będzie od szczegółowych rozwiązań technicznych budynków i sposobu zagospodarowania działek. Odbędzie się to na etapie sporządzenia projektów budowlanych i architektonicznych.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Za emisję hałasu odpowiedzialny będzie ruch pojazdów odbywający się istniejącymi i projektowanymi drogami. Przewiduje się, że nastąpi wzrost ruchu samochodowego w obrębie dróg doprowadzających ruch w kierunku terenów zainwestowanych oraz terenów inwestycyjnych, co może przekładać się na uciążliwość odczuwalną na terenach chronionych przed hałasem. W projekcie Studium nową zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową starano się sytuować z dala od największych źródeł hałasu, jakimi są drogi krajowe i wojewódzkie oraz linie kolejowe. Istotne będzie również oddalenie terenów mieszkaniowych od źródeł hałasu lub separowanie ich zabudową niewymagającą ochrony (np. terenami usług lub nieuciążliwej produkcji) na etapie sporządzania planów miejscowych.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zagospodarowanie nie narusza przebiegu cieków powierzchniowych oraz nie zmienia stanu istniejących zbiorników stojących. Nie przewiduje się istotnych zmian stosunków wodnych na obszarze zlewni rzek przepływających przez teren gminy, które mogą być spowodowane rozwojem osadnictwa.

Szczególne znaczenie dla ochrony wód podziemnych będzie miało skanalizowanie obszaru gminy. Wyposażenie gminy w systemy kanalizacji zbiorczej byłoby szczególnie istotne dla ograniczenia spływu zanieczyszczeń zawartych w ściekach w głąb gruntu i ochrony jakości głównego zbiornika wód podziemnych. Dla zachowania dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy przestrzegać obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Dopuszcza się lokalizację indywidualnych ujęć wody oraz indywidualnych rozwiązań kanalizacyjnych poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z przepisami odrębnymi. Utrzymuje się istniejące ujęcia wody oraz oczyszczalnię ścieków.

W granicach stref ochrony bezpośredniej i pośredniej obowiązują przepisy odrębne. Utworzenie centralnych systemów odbioru i oczyszczalnia ścieków w celu stworzenia możliwości rozwoju gospodarki i mieszkalnictwa w części obszaru gminy. Do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, konieczne jest ich ewidencjonowanie przez samorząd i prowadzenie kontroli eksploatacji do czasu ich likwidacji.

Ocenia się, że przyjęte rozwiązania nie będą tworzyć przeszkody dla osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązania regulujące gospodarkę wodno-ściekową należy uznać za skuteczne, możliwe do spełnienia i sprzyjające osiągnięciu wyznaczonych celów środowiskowych. Najkorzystniejszym przyjętym rozwiązaniem jest wyposażenie terenów gminy w system kanalizacji i odprowadzanie zanieczyszczonych wód do oczyszczalni ścieków. Utrzymuje się istniejący system

odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji deszczowej lub powierzchniowo oraz istniejącymi rowami i ciekami z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych z terenów potencjalnie zanieczyszczonych, w tym z terenów utwardzonych przy obiektach usługowych i produkcyjnych, z parkingów i ewentualnych stacji paliw oraz terenów komunikacyjnych, gdzie wody należy przed odprowadzeniem podczyścić do wartości zawartych w przepisach odrębnych. Zakłada się rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

W wyniku stopniowej urbanizacji terenów gminy nastąpi przeobrażenie krajobrazu wiejskiego w krajobraz o cechach podmiejskich. Krajobraz ten oparty będzie o niską zabudowę z przewagą obiektów o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej. Dominującym typem zabudowy będzie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Realizacja Studium może nasilić i przyspieszyć procesy urbanizacyjne. Zmiany w krajobrazie będą duże i zupełne.

Na obszarze opracowania występują obszary i obiekty ujęte w ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne. Na obszarze Studium nie wyznaczono pomników historii oraz nie stwierdzono dóbr kultury współczesnej.

Uwzględnia się strefę ochrony konserwatorskiej zespołu fort Beniaminów wyznaczonej w decyzji o wpisie do rejestru zabytków nr 1462 z dnia 11.01.1991 r. oznaczonej na rysunku, w granicach której obowiązują przepisy odrębne.

W obrębie znajdujących się na terenie Studium stanowisk archeologicznych, zamierzenia inwestycyjne związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze objętym opracowaniem zachowuje się istniejące budynki wraz z towarzyszącymi im obiektami infrastruktury technicznej. Zachowaniu ulegają najcenniejsze krajobrazowo tereny, w tym większość terenów leśnych, wody powierzchniowe i płynące oraz w dużym stopniu krajobraz rolniczy.

Pozytywne przekształcenia w krajobrazie będą miały miejsce na obszarach nowych zalesień.

Ustalenia Studium nie ingerują w ustaloną w obowiązującym dokumencie, ochronę dziedzictwa kulturowego obejmującą ochroną najcenniejsze obiekty, w tym zabytki i inne cenne historycznie i architektonicznie obiekty.

Przyjęte w Studium kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dla obszaru wiążą się z określonymi standardami urbanistycznymi, stanowiącymi miarę, jakości przestrzeni otwartej i zurbanizowanej. Określone w Studium parametry i wskaźniki urbanistyczne stanowią wartości optymalne. Zaleca się, aby jako wytyczną dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjmować parametry i wskaźniki urbanistyczne większe w zakresie wielkości działek budowlanych oraz powierzchni biologicznie czynnej i mniejsze w zakresie intensywności wykorzystania terenu.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w projekcie Studium funkcje terenów w przypadku zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób znacząco negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Zapisy Studium na terenach mieszkaniowych nie dopuszczają realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej i letniskowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą oraz zakazują lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 500 m². W Studium nie wyznacza się obszarów, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (art. 10. ust. 3a).

Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierna emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego. Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi i planowanymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, który może powodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego terenów mieszkaniowych znajdujących się w granicach obszaru opracowania.

W Studium dopuszcza się lokalizowanie funkcji związanej z aktywnością gospodarczą w sąsiedztwie funkcji zabudowy mieszkaniowej. W zakresie ograniczenia potencjalnych uciążliwości związanych z działalnością terenów produkcyjnych (przede wszystkim związanych z emisją hałasu, wibracjami i polami elektromagnetycznymi) zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Lokalizowanie funkcji przemysłowej obok mieszkaniowej może być niekorzystne i stanowić źródło konfliktów przestrzennych. Projekt studium zaleca jednak wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej wzdłuż granicy obszaru, od strony istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, który minimalizowałby negatywne oddziaływanie w postaci nadmiernego hałasu lub emisji uciążliwych zapachów.

Przyjęte w projekcie zmiany Studium rozwiązania z zakresu rozbudowy infrastruktury technicznej oraz zasad korzystania ze środowiska przyczynią się do podniesienia standardu życia mieszkańców.

Rozpatrując oddziaływanie na ludzi należy poruszyć aspekt społecznych skutków realizacji Studium. Poszerzenie oferty inwestycyjnej w gminie przełoży się na wzrost zatrudnienia w sektorze przemysłowym i usługowym a w konsekwencji czego rozwój gospodarczy obszaru gminy.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z instalacji grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

4.2. Oddziaływanie zmiany studium poza obszarem opracowania

Zagospodarowanie przyjęte w Studium może powodować wystąpienie oddziaływań na środowisko poza ustalonymi granicami gminy. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania związanych z funkcjonowaniem obszarów zabudowanych wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej, a także gazu. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy i regionu.

Zaistniałe emisje do powietrza atmosferycznego przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w regionie. Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze gminy.

Zmiany w zagospodarowaniu terenów otwartych i zadrzewionych polegające na wprowadzeniu zabudowy oraz infrastruktury drogowej i technicznej będzie można zaobserwować z terenów mieszczących się w najbliższym otoczeniu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt studium nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Rezerwat przyrody - Wieliszewskie Łęgi

"Wieliszewskie Łęgi" obejmujący obszar 18,6 ha, powołany na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnych z dnia 25 czerwca 1990 r. (M.P. Nr 31, poz. 248), położony jest częściowo na terenie gminy Nieporęt, częściowo na terenie gminy Wieliszew. Charakteryzuje się dużą zmiennością warunków siedliskowych. Jest jednym z najbogatszych stanowisk storczyków w województwie mazowieckim. Spośród roślin z gatunku narcyzowatych można zobaczyć kruszczyki i listera. Rezerwat ten to także dom i miejsce żeru wielu gatunków ptaków, np. remizów.

Rezerwat przyrody - Łęgi Czarnej Strugi

"Łęgi Czarnej Strugi" o powierzchni 39,5 ha, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 grudnia 1980 r. (M.P. nr 30 poz. 171). zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 20 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody Czarnej Strugi, o łącznej powierzchni 38,16 ha. Ochroną objęty jest 80-letni drzewostan, na który składają się wiązy szypułkowe, jesiony i olchy. Obszar rezerwatu charakteryzuje się dużą różnorodnością zbiorowisk leśnych – siedliska olsu jesionowego, bór mieszany wilgotny i las wilgotny. W składzie gatunkowym drzewostanu dominuje olsza czarna, domieszkowo występuje jesion wyniosły, dąb szypułkowy, grab pospolity, osika i brzoza brodawkowata, rzadziej jawor i wiąz szypułkowy.

Rezerwat przyrody posiada obowiązujący plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi i zmienionym Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi.

Projekt studium w strefie zasięgu obszaru oznaczonego w planie ochrony dla rezerwatu jako strefa A, zachowuje dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu w formie ogrodów działkowych.

Na terenie opisanego rezerwatu, zlokalizowany jest również obszar – Natura 2000.

Rezerwat przyrody - Puszcza Słupecka

Puszcza Słupecka położona w południowo - wschodniej części Nieporętu, obejmuje swym zasięgiem część lasu państwowego o powierzchni 160,56 ha rozciągającego się po obu stronach rzeki Czarnej. Należy do Leśnictwa Czarna Struga w Nadleśnictwie Drewnica.

Rezerwat Przyrody Puszcza Słupecka został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31 grudnia 1993 r. (M.P. Nr 31, poz. 248), zajmuje powierzchnię 37,74 ha.

Rezerwat jest fragmentem dawnej Puszczy Słupeckiej (Słupnowskiej, Słupieckiej), która rozciągała się pomiędzy Bródnem (dzielnica Warszawy), a Słupnem. Dziś Puszcza znajduje się na terenie leśnictwa Czarna Struga, w nadleśnictwie Drewnica, gmina Nieporęt.

Planowane zagospodarowanie terenu wyznaczone w studium nie dopuszcza korekty granic obszarów zlokalizowanych w granicach rezerwatów przyrody, co nie jest sprzeczne z celami ochrony w/w rezerwatów przyrody oraz zapisami planów ochrony w/w rezerwatów przyrody. Projekt studium określa również, że dla obszarów ZL zlokalizowanych w granicach rezerwatów przyrody oraz innych form ochrony przyrody należy uwzględnić zapisy podrozdziału dotyczące obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów odrębnych. Projekt studium sankcjonuje część istniejącego zagospodarowania wyznaczonego w granicy rezerwatu Puszcza Słupecka jako obszary istniejącej zieleni naturalnej z zakazem realizacji wszelkiego zainwestowania.

Obszar Natura 2000 - Łęgi Czarnej Strugi (PLH140009)

Obszar Natura 2000 - Łęgi Czarnej Strugi o całkowitej powierzchni obszaru wynosi 38,78 ha został utworzony na podstawie Decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE).

Na terenie obszaru Natura 2000 obowiązuje plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi i zmienionym Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łęgi Czarnej Strugi.

Planowane zagospodarowanie terenu wyznaczone w studium związane jest z istniejącymi terenami leśnymi i wodami powierzchniowymi śródlądowymi i nie będzie negatywnie wpływać na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz w/w rezerwatów przyrody. Na przedmiotowym obszarze podlegającym ochronie nie wprowadza się terenów zabudowanych.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Powołany na mocy rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29.08.1997r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. Woj. Warsz. nr 43, poz. 149) zmienionego rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870 oraz z 2008 r. Nr 185, poz. 6629) oraz uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2486).

Zagospodarowanie i użytkowanie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu polega m.in. na zapewnieniu względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych. Z punktu widzenia planowania przestrzennego najbardziej istotne ograniczenia to: zakaz lokalizacji uciążliwych inwestycji, wielkotowarowej produkcji rolnej, nadmiernego rozwoju turystyki, osadnictwa, komunikacji i zagęszczania ciągów infrastruktury technicznej.

Obszar studium uwzględnia zwarte ekosystemy leśne i wodne. W zakresie czynnej ochrony ekosystemu lądowego na terenie opracowania:

- zapisy studium na terenach mieszkaniowych i lotniskowych nie dopuszczają realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą oraz zakazują lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 500 m²;

- nie zakłóca się funkcjonowania położonych na terenie gminy lokalnych korytarzy ekologicznych ciągnących się wzdłuż zwartych terenów leśnych i ekosystemu wód śródlądowych, zachowując istniejący ciek wodny wraz z otuliną biologiczną – poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków oraz nowych powierzchni utwardzonych;

- nie zmienia się systemów zbiorowisk wrzosowisk, psiar, torfowisk, zabagnień, oczek wodnych, stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;

- ze względu na przeważające słabe gleby, brak uzasadnienia ekonomicznego oraz zaprzestania na większości terenów planowanych do zabudowy, produkcji rolnej teren ten wyłączony jest również z dobrej ekologicznej praktyki rolniczej.

W granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy chronić korytarze ekologiczne, zapewniając tym samym możliwość migracji zwierząt, roślin i grzybów. Należy utrzymać i dążyć do poprawy jakości siedlisk przyrodniczych.

Zakres negatywnych oddziaływań (zmian) na świat przyrody ograniczy się, w porównaniu do już obowiązującego studium gminy Nieporęt, głównie do zlikwidowania kilku pojedynczych niewielkich części arealu występujących na tym obszarze zgrupowań zadrzewień w postaci samosiejek oraz zakrzewień, które wyrosły na terenach na których zaprzestano gospodarkę rolną a znajdują się one przy istniejącej zabudowie, głównie mieszkaniowej jednorodzinnej i lotniskowej oraz przy istniejących drogach (np. drodze wojewódzkiej nr 633) głównie w miejscowości Nieporęt. Przedmiotowa zieleń wysoka nie należy do obszarów zwartych kompleksów leśnych oraz nie znajduje się w otulinach biologicznych istniejących cieków wodnych i nie stanowi ekosystemu zadrzewień śródpolnych. W projekcie studium znalazł się również zapis który mówi, że przy kształtowaniu zagospodarowania terenów w granicach obszaru chronionego krajobrazu, w tym w granicach strefy szczególnej ochrony ekologicznej i strefy ochrony urbanistycznej, obowiązują ustalenia Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2007 r. nr 47,

poz. 870) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.).

Pozytywnie należy ocenić zapisy dotyczące rozwoju infrastruktury technicznej: wodociągów, kanalizacji, sposobu postępowania z odpadami, dopuszczeniem energii odnawialnej. Poprawa stanu jakości wód, gleby i powietrza pozytywnie wpłynie na sąsiednie obszary chronione.

W związku z powyższym uznaje się, że planowane zagospodarowanie terenu studium nie będzie znacząco negatywnie wpływać na przedmiot i cele ochrony obszaru chronionego, w tym na zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych.

Istniejące na obszarze gminy pomniki przyrody zostały wskazane w części UWARUNKOWANIA i na rysunkach Studium. Dla pomników przyrody obowiązują ustalenia szczegółowe (zakazy, nakazy) zawarte w ustawie o ochronie przyrody.

Na obszarze gminy zlokalizowane są lasy ochronne w kategoriach: wodochronne, glebochronne oraz ochrona wokół miast, które zostały oznaczone na rysunkach Studium. Lasy podlegają ochronie, polegającej na trwałym utrzymaniu lasu oraz konieczności zapewnienia przez właścicieli lasów ciągłości ich użytkowania szczególnie poprzez zachowanie w lasach roślinności leśnej. Szczegółowe zasady ochrony w tym zakresie określają aktualne przepisy.

Na terenie opracowania stwierdzono występowanie roślin chronionych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) i zwierząt objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 ze zm.) oraz inne gatunki, w tym związane z otwartymi terenami rolnymi, leśnymi i zadrzewieniami śródpolnymi.⁷ Część terenów leśnych w obrębie Białobrzegi zostało również objętych strefą ochronną orła bielika. Konieczne będzie zabezpieczenie miejsc występowania roślin i zwierząt chronionych, w tym orła bielika, w planie miejscowym np. poprzez wyznaczenie terenów leśnych, zieleni lub wód powierzchniowych wolnych od zabudowy lub innego konfliktowego zagospodarowania. Warto również rozważyć odstępianie od planowanego zainwestowania lub przesunięcie linii zabudowy w planie miejscowym.

System powiązań przyrodniczych.

Projektowane tereny związane z wprowadzaniem nowej zabudowy znajdują się poza miejscami najbardziej cennymi przyrodniczo i istotnymi ze względu na funkcjonowanie systemu przyrodniczego gminy.

Projektowany dokument wprowadza też tereny zieleni, tereny rolne, wód powierzchniowych wraz z otulinami biologicznymi i tereny leśne, w celu ich ochrony, gdzie zakazuje się wznoszenia obiektów kubaturowych.

Należy jednak zwrócić uwagę, iż w przyszłości dalsze wprowadzanie obszarów zabudowy na terenach powiązań przyrodniczych może spowodować zakłócenie drożności lokalnych korytarzy ekologicznych.

Na obszarze opracowywanego studium obowiązuje zakaz realizacji inwestycji lub prowadzenia czynności, których skutkiem mogłoby być uszczerplenie wartości ekosystemów obudowy biologicznej cieków występujących w gminie Nieporęt, ich części bądź osłabienie roli, jaką odgrywają, zakaz zwiększania intensywnego użytkowania gospodarczego oraz nakaz utrzymanie walorów ekologicznych i zalecenie wprowadzenia wzbogacenia ekologicznego.

Dodatkowo projekt studium wprowadza zapis mówiący o tym, że dopuszczenie wyznaczenia linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania z maksymalnym przesunięciem względem granic funkcji wyznaczonych w studium o 20 m w terenie, nie dotyczy wyznaczonych funkcji terenów znajdujących się w granicach form ochrony przyrody.

Na etapie sporządzania Studium, który jest dokumentem o pewnym stopniu ogólności, trudno jest jednak jednoznacznie określić, jakie przedsięwzięcia będą realizowane na poszczególnych terenach i czy będą się one kwalifikowały jako przedsięwzięcia znacząco oddziałujące na środowisko. Będzie to możliwe na dalszych etapach planistycznych.

Obiekty te znajdują się na terenach w przewadze zagospodarowanych, o ustalonej strukturze urbanistycznej – terenach zabudowanych i zielonych. W odniesieniu do drzew

⁷ Zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt i roślin.

obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także aktów je powołujących. Obowiązujące przepisy prawne wykluczają możliwość przypadkowego zniszczenia usunięcia czy zniszczenia drzew (obowiązek uzyskania stosownej decyzji).

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń planu na środowisko

Opisane w tekście oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z założeniami przyjętymi w rozdziale 1.2, przedstawiono poniżej w formie opisowej i tabelarycznej (Tabele 5 – 7).

Wyróżniono następujące rodzaje i charakter oddziaływań na środowisko projektowanych funkcji oraz stanu istniejącego:

+ + – znaczące korzystne oddziaływanie – oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego w wymiarze ponadlokalnym;

+ – słabe korzystne oddziaływanie – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku;

0 – oddziaływanie neutralne – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący - oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku;

– – słabe negatywne oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia;

– – – umiarkowane negatywne oddziaływanie – możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi;

– – – – znaczące niekorzystne oddziaływanie – ma istotny wpływ negatywny – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi czy rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji);

Ponadto wpływ na środowisko skutków realizacji studium różnicuje się również w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie (**B**), pośrednie (**P**), wtórne (**W**), skumulowane (**SK**);
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe (**D**), średnioterminowe (**Ś**), krótkoterminowe (**K**);
- częstotliwości oddziaływania – stałe (**S**), chwilowe (**C**);
- zasięgu oddziaływania – miejscowe (**M**), lokalne (**L**), ponadlokalne i regionalne (**R**).

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 5)

Tereny zieleni, w szczególności lasów mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Tereny te mają istotne znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń wysoka tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto wpływa korzystnie na klimat lokalny na terenach rolnych i zabudowanych. Stanowi schronienie dla zwierząt oraz miejsce wzrostu dziko występujących roślin. Wody powierzchniowe, w tym przypadku połączone ze sobą, tworzą korytarze ekologiczne umożliwiające przemieszczanie się gatunków i genów, stanowią również miejsce życia zwierząt.

Tab. 5. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód powierzchniowych.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M +
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M +
powietrze atmosferyczne	B, D, S, M +

klimat lokalny	S, M +
klimat akustyczny	B, D, S, M 0
wody	B, D, S, M +
krajobraz i zabytki	B, D, S, M +
ludzie	B, P, D, S, M, L +

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 6)

Istniejące tereny rolne, jak i te projektowane, nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych powodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednocionym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Obecność terenów otwartych sprzyja migracji roślin, zwierząt i grzybów. Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 6. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M, L +
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M +
powietrze atmosferyczne	D 0
klimat lokalny	B, D, S, M, L 0
klimat akustyczny	B, D 0
wody	B, P, D, S, M, L, R -
krajobraz i zabytki	B, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +/0/-

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie, skutkujące emisją hałasu, zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 7)

Istniejące i planowane tereny zabudowane, a także tereny komunikacji, będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia omawianego dokumentu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Przewiduje się pozostawienie powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co stwarza duże możliwości w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej i izolacyjnej. Spodziewać się będzie można nasadzeń ozdobnych gatunków drzew i krzewów. Wprowadzenie zabudowy przyczyni się do nieznacznego przekształcenia morfologii terenu. Możliwa jest likwidacja części terenów zieleni.

Tab. 7. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zabudowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego oraz obiektów związanych z infrastrukturą techniczną.

świat przyrody i bioróżnorodność	B, P, D, S, M -
gleby i powierzchnia terenu	B, D, S, M -
powietrze atmosferyczne	B, P, D, S, N, M -
klimat lokalny	S, M 0
klimat akustyczny	B, D, S, M 0/-
wody	B, D, S, M, L 0/-
krajobraz i zabytki	B, D, S, M 0/-
ludzie	B, P, D, S, M, L +/0/-

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu zmiany studium

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień Studium opierać się będzie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy. Stopień realizacji zamierzeń planistycznych powinien być okresowo weryfikowany przez aktualizację inwentaryzacji zagospodarowania poszczególnych terenów i monitoring wykonanych inwestycji.

Monitoring poszczególnych komponentów środowiska w dalszym ciągu prowadzony będzie przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska z wykorzystaniem materiałów przygotowanych w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Warszawie Departamentu Monitoringu Środowiska i starostę powiatu legionowskiego, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz ustawie Prawo wodne.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko organ opracowujący dokument prowadzi monitoring skutków realizacji postanowień studium w zakresie oddziaływania na środowisko (np. hałasu, jakości gleb, wód, realizacji zabudowy). Monitoring ten powinien być prowadzony w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także innych badań wykonywanych w zależności od zapotrzebowania np. w przypadku pojawienia się skarg mieszkańców na uciążliwość prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan. Analiza i ocena komponentów środowiska powinna uwzględniać powinna odnosić się do obszaru objętego projektem studium.

W tym zakresie proponuje się objąć monitoringiem następujące komponenty środowiska - klimat akustyczny na terenach chronionych przed hałasem - ocena poziomu hałasu wyrażona wskaźnikami mającymi zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby: $L_{Aeq,D}$ – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00), $L_{Aeq,N}$ – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00, wyrażone w dB).

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej zawartych w planach, programach i studiach oraz w innych aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji omawianego dokumentu należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie zasięgu uciążliwości do granic działki inwestora,
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych, niskoemisyjnych mediów grzewczych.

Uznaje się, że przyjęte w projekcie omawianego dokumentu rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy Nieporęt. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Do rozwiązań służącym ochronie środowiska, które zawiera opisywany projekt studium należą:

- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych z budynków, z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- wykreowanie terenów zieleni poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych,
- wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej wzdłuż granic obszaru terenów aktywności gospodarczej,
- wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej i letniskowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą;
- uwzględnienie zakazów obowiązujących w granicach rezerwatów przyrody oraz obszarach Natura 2000;
- wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków oraz nowych powierzchni utwardzonych w graniach korytarza ekologicznego oznaczonego na rysunku studium;
- zachowanie większości terenów zieleni, lasów na których znajdują się siedliska przyrodnicze, ponadto dopuszcza się zalesianie na terenach rolnych;
- na terenach rolniczych dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych w celu zwiększenia dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się rozważyć zwiększenie udziału powierzchni terenów biologicznie czynnej na działkach budowlanych terenów planowanego zainwestowania.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców i inwestorów.

8. Informacje o celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz powiązania z innymi dokumentami

Działania przewidziane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony

środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

– Polityka ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

– Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

– Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

– Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę omawianego dokumentu najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nieporęt”. Realizacja Studium stwarza warunki dla rozwoju przestrzennego gminy.

Celem opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nieporęt dla terenu gminy wyznaczonego na podstawie uchwały nr 0007.266.2020 z dnia 20 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nieporęt, było sporządzenie dokumentu zawierającego wskazania kierunków rozwoju gminy z poszanowaniem otaczającego go środowiska i z zachowaniem panującego krajobrazu. Taki rozwój może być osiągnięty przy

właściwym zagospodarowaniu przestrzennym oraz odpowiednim poziomie infrastruktury technicznej i społecznej. Powyższe opracowanie wykonane zostało zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – stosownie do problematyki dotyczącej terenu objętego niniejszą zmianą.

Zachowuje się istniejące zainwestowanie gminy oraz istniejącą sieć drogową, opartą na drogach krajowych i wojewódzkich, która może być uzupełniona o nowe drogi lokalne, dojazdowe i wewnętrzne na terenach inwestycyjnych. Zwiększaniu powierzchni terenów zainwestowanych towarzyszyć będzie rozwój infrastruktury drogowej i technicznej. Istotne jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju osadnictwa oraz ochrona cennych elementów środowiska, w tym obszarów wód powierzchniowych śródlądowych oraz terenów leśnych.

W określeniu kierunków zagospodarowania przestrzennego dążono do utrzymania pozytywnych cech dotychczasowego zagospodarowania, ich usprawnieniu oraz stworzeniu warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy, mając na uwadze ochronę ład przestrzennego. W rozwiązaniach rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Ze względu na istniejące uwarunkowania oraz biorąc pod uwagę powyższe zasady, Studium określa następujące podstawowe kierunki polityki przestrzennej prowadzące do zachowania, ochrony i rozwoju środowiska przyrodniczego gminy:

- sprawny monitoring zanieczyszczeń wraz z wyposażeniem gminy w proekologiczne media,
- waloryzacja wytypowanych obiektów i obszarów oraz użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju,
- ograniczenie emisji substancji szkodliwych dla środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii i urządzeń, minimalizacja istniejących uciążliwości związanych głównie z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, emisją niską i komunikacją drogową,
- wykorzystanie przy zaopatrywaniu w ciepło budynków proekologicznych źródeł oraz instalacji OZE,
- uregulowany system gospodarki odpadami,
- przeciwdziałanie niewłaściwemu korzystaniu ze środowiska, wdrożenie programu segregacji i utylizacji odpadów, usuwanie dzikich wysypisk odpadów,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej w tym szczególnie drogowej, priorytetowa realizacja kompleksowych systemów oczyszczania ścieków,
- optymalne zabezpieczenie terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed skutkami powodzi.

Przy wyznaczaniu terenów pod zainwestowanie uwzględniono wyniki analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy, w tym bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

W projekcie zmiany Studium przyjęto korzystne rozwiązania z zakresu ochrony środowiska na terenach zurbanizowanych i na terenach cennych przyrodniczo. Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych, z wyjątkiem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest wysokie (Q10%) oraz obszarów szczególnego zagrożenia powodzią gdzie prawdopodobieństwo jest średnie (Q1%). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zasady zagospodarowania oraz użytkowania wynikające z przepisów Prawa wodnego oraz przepisów odrębnych.

Za niekorzystne można jedynie uznać zniszczenie części wartościowej pokrywy glebowej oraz części zieleni kolidujących z planowanym zagospodarowaniem. Przeprowadzona ocena wykazała brak znaczącego negatywnego oddziaływania na tereny przyrodniczo cenne. Dla zachowania walorów przyrodniczych, w Studium założono utrzymanie wszelkich terenów o wysokich walorach przyrodniczych: rezerwatów przyrody „Łęgi Czarnej Strugi”, „Wieliszewskie Łęgi” i „Puszcza Słupecka”, Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, obszaru Natura 2000 „Łęgi Czarnej Strugi” PLH40009 i pomników przyrody. Wyznaczono również obszary wyłączane spod zainwestowania, w celu utrzymania i ciągłego polepszania warunków przyrodniczych na terenie gminy.

Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, produkcyjnej i usługowej w gminie Nieporęt.

10. Spis literatury

Na potrzeby niniejszego opracowania wykorzystano następujące materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nieporęt” 2011 rok;
 - Opracowanie ekofizjograficzne do Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nieporęt, Pracownia Architektury i Planowania Przestrzennego Sp. z o. o., Pruszków, wrzesień 2006 r.;
 - Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Michałów-Grabina w gminie Nieporęt, DBPU Sp. z o. o., Wrocław październik 2018 rok;
 - Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nieporęt, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie, Warszawa 2009 r.;
 - Program ochrony środowiska dla gminy Nieporęt na lata 2018-2022 z perspektywą dl 2026 roku, Meritum Competence, Nieporęt 2018 r.;
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie Mazowieckim, Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Warszawa 2023 rok;
 - Raport o stanie Gminy Nieporęt za 2020 rok, Urząd Gminy Nieporęt, Nieporęt maj 2021 r.;
 - Mapy zagrożenia powodziowego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Wydanie IV 2019 rok;
 - Materiały kartograficzne udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>, <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>, <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>;
 - Akty prawne pozyskane z bazy internetowej <http://isip.sejm.gov.pl>.
- Inne, nie wymienione w spisie pozycje, przytoczono w tekście opracowania.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

